

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 73.
1940. március 31., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trbf. Arad.

Bolondok napjának küszöbén

Irla: **SZ. JAKAB GEZA**

Végre egy korszerű nap küszöbére jutottunk. Március 21, a hivatalos tavasz napja, gombán fűtött reánk. Novembervégi mogorvasággal csipte füleinket, borzongatta hátunkat. Azóta nem hiszünk a tavaszban. Se hivatalosan, se félhivatalosan. Magánuton még kevésbé. Bolond világot élünk — mondogatjuk — már a naptár se biztos. Hát igen. De most, huszonegy órával az április elsejei bolondságok hivatalos napjának beköszöntése előtt, talán mégis rátalálunk az idő alólunk kifutott, rendes szipariára... Talán rázökkenünk újra a régi kerékvágásra, ami bizony tovább vezérelhet az év életsorán. Bolondok napja közeledik, a bolondságok hagymányos, szinte történelmi patinájú évfordulója. Ez az egy, ha más nem is, bizonyosan beváltja az idején is a „hozzáfűzött reményeket”. Ez a nap meg fog felelni a hagymányos várakozásoknak, ebben nem csalódhatunk, mint ahogyan egyformán csalódtunk az utóbbi évben Szent Gergely pápa és Maurice Privat naptárrendi jóslataiban. A bolondok napja beválik feltétlenül. Mert miért is lennénk éppen ezen az egy napon okosak, ha az esztendő többi háromszázhatvanöt napján azt se tudjuk jóformán, hogy hol is áll a fejünk...?

1940. szököévként indult, a rendkívüliségek szabályos, de rendkívüli sorrendjével egyetemben. Február 29-én, akinek sikerült váltót leszámitolnia, az most további négy esztendeig biztonságban lehet a lejárat miatt, több február 29. addig nem lesz. Ezek után mit is csodálkoztunk, ha március 21-én elmaradt a tavasz beérkezése...? De elmaradt még sok más dolog beérkezése is. Elmaradt a tavaszi béke megszületése. Elmaradt a korai húsvét alkalmából a világ jelkísmeretének feltámadása. Elmaradt a zsenge tavaszi hővirág győzedelme a szennyes áradat felett, amelybe belefullad minden új csíra, friss hajtás, tavaszi ígéret. Vizek tengere hőmpölyög egyelőre a földeken március utolsó napján mindenfelé és az összegyülemlett áradatok számára nem látni a levező utakat. Ma még csak a vizek áradata fojtja el az élet természetes ébredését, de ki tudja, hogy e barna tavaszi áradatokkal nem követik-e rikoltóbb színű hullámok áradatait, sőt tengerei, amik éppen ott fakadnak majd, ahol egyébként természetes körülmények között gátat szoktak vetni a pusztulásnak...? Ime, az ár és a gát örök összefüggése és törvényszerű viszonya is megváltozott. A Mannerheim-vonalak sziklagátianál láthattuk az emberek hullásából fakadó véráradatok felfakadását és szétáradását a csont, táfagyott karéliei földszoroson. Ma még, ime, a rendes, régi árvízvédelmi gátak tartják, regulázzák és szabályozzák a vadvizek, folyók megáradt pusztító kedvét. De hol vannak a gátak, amelyek a gátak acélpáncél-páncélból, aknamezőről, vasbeton-fedezékekből leskelődő halálos áradattól védnek meg az emberi élet százezernyi, milliónyi apró kis csiráját...?

Ave, Április 1... Végre a lényegre tapint rá valami ebben a fölkaavart, fejt vesztett, öreg-ségében is fiatalos harcjátékokra kényszerült Európában. Légy üdvözölve, április 1., ebben a vérpáras, furcsa, baljós tavaszban: a harcban dúrtak, a harcolók és a harcba még indulandók köszöntenek. Európa nem várta be, lásd, a szökö-év rendkívüli február 29-ét. Az európai háború váltóját még azelőtt, szeptember 5-én bevonították leszámitolásra a nemzetközi hadiparnak és azóta is a törlesztés, a részletek fizetése hónapról hónapra és hétről hétre szakadatlanul folyik. Mindenki úgy ízet, ahogy tud. A nagy üzletnek nincsenek túl szigorú szokványai. Voltak, akik

életükkel fizettek, országok és emberek egyformán. Van, aki arannyal ízet, vagy ha nincsen aranya, elfogadnak minden mást is. Mindenki ízet, ahogyan csak tud és ahogyan csak bírja az íramot és fizetünk a végkimerülésig, mert elfejtették kitölteni ennek az üzletnek az esedekeségeit, nem szabták meg jóelőre a részletek nagyságát, fogalmunk sincs a végső határidőről és ismeretlen, teljesen ismeretlen a lejárat dátuma... E bolond, keserves, véres-vertékes, borzalmas üzlet lebonyolításához talán április elsejének van a legtöbb lényegbeli köze, a történelmi bolondságok napjának. Ezen a napon még sok minden kiderülhet. Talán az, hogy vicc volt csak az egész, egy rettenetes, ostoba, ostromba tréfa, amelynek folyamán sikerült alaposan felültetnünk egymást és valahol harsány, homéri hahota fogja jelezni, hogy most már aztán elég volt a hul-

lából is, a légi bombatámadásokból is, elég az értékek bolond pazarlásából, a víz és a vér tengerbe sülyesztett anyagok tonnából, a pénz és a nyersanyag örült hekatombájából, elég volt ebből az egész fejbekölintőan ostoba és észbontóan borzalmas tréfából, most már játsszunk talán valami mást... Hátha pont most, április elsején jön majd valaki a nagy ismeretlenségből, diplomata-frakkban, vagy csak amúgy, parasztosan, mint a természet learatott gazda, kaszáját könnyedén keresztül vetve zörgő vállán és széles vigyorral fogja magyarázni, hogy éppen itt az ideje, április elsején, a bolondságok napján, hogy végre is az esztendőre térjünk. Lássuk be, hogy nagy ostobaság volt, de sikerült és beugrottunk neki, de csak nem hitte komolyan bárki, akár egy pillanatra is...? Hiszen azért van április elseje, hogy kiviccéljük egymást...!

Igy állunk április küszöbén, a szörnyű tréfától eltorzult ajkakkal, remegő szájjal és meredt szemekkel és lessük a Hírhözöt, aki végét vetné ennek az egész lidércnyomásnak. Az okosak napjait meddön pergeti az idő s a történelem. Tebened bizunk, bolondok napja, április 1!

Uj Fehér Könyvet adott ki a német kormány

Közeledés készül a szovjet és a szövetségesek között. — Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök római látogatásának visszhangja

Berlin. (Rador.) A német kormány Fehér könyvet adott ki a lengyelországi hadműveleteket megelőző diplomáciai tevékenységekről. A német távirati iroda az erről kiadott hivatalos jelentésben rámutat arra, hogy a Fehér könyvben eredeti lengyel okmányok alapján mutatnak rá a lengyelországi hadműveleteket megelőző diplomáciai tevékenységre. Varsó

elfoglalása alkalmával rengeteg olyan okmány került a németek birtokába, amelyek egészen új megvilágításba helyezik a német-lengyel konfliktus ügyét, amely végül is a háborúra vezetett. A németek folytatólagosan adják ki a Fehér könyvet. Ebben a könyvben közlik az eredeti lengyel kormányok lengyelneivü szövegét és mellette a német fordítást.

A semlegesek helyzete angol megvilágításban

London. A Press Associated jelenti: Egyre jobban közeledik az a pillanat, amikor a semleges államoknak nyilatkozniuk kell, továbbra is tétlenek maradnak-e, avagy Anglia és Franciaország oldalán beleavatkoznak a háborúba. Anglia és Franciaország nagy küzdelmével kis népek szabadságának és függetlenségének a biztosításáért folytatja. Londonban úgy találják, hogy a legérdekeltőbb semleges államok nem maradhatnak távol ettől a küzdelemtől, amikor a legközelebbi róluk van szó. Már legközelebb olyan helyzet adódik majd, — hangoztatja a Press Associated — amikor a semlegeseknek dönteniük kell és amikor ki kell lépniük tartózkodásukból. Anglia és Franciaország a háborút a lehető leggyorsabban be akarják fejezni, azt akarják, hogy már a tavasz végleges döntést hozzon. Tehát döntő események bekövetkezésére lehet számítani, de ebben a semlegesek nem maradhatnak távol.

Törökország szolidáris a Balkán-államokkal

Ankara. (Rador.) A kormányhoz közelálló Eli Samar című újság ezeket írja:

— Törökország úgy érzi, hogy a Balkán államok közé tartozik. Mint nagy és erős hatalomnak kötelessége a többi államokat

minden esetleges veszély ellen megvédeni. Szaradzoglu külügyminiszter legutóbb kijelentette, — írja az újság — hogy a Balkán bármely állama ellen megkísérelt fegyveres támadás Törökország ellen intézett hadüzenettel egyenlő. A török hadsereg minden eshetőségre felkészült. Ankara nem enged, hogy a Balkán-államok bármelyike ellen támadást intézzenek.

Római vélemény a szövetségesek és Moszkva viszonyáról

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség diplomáciai szerkesztője megindokolja, hogy miért nem akarják a nyugati nagyhatalmak felégetni a hidat Szovjetország felé és a következő pontokban foglalja össze:

1. Angliának érdekében áll elkerülni a háborút Szovjetországgal, miután annak súlyos következményei lehetnek Ázsiában s a tengeren. Szovjetországnak hatalmas tengeralattjáró flottája van és ázsiai helyzete rendkívül veszélyeztetné Angliát.

2. Törökország semmi körülmények között sem akar Oroszággal háborúba keveredni.

3. Meg akarják akadályozni, hogy Orosz ország még szorosabb összeköttetésbe kerüljön Németországgal.

A diplomáciai szerkesztő megállapítja azt is, hogy a németellenes blokádi eredménytelen marad, mert a német-országi barátság következtében igen nagy mennyiségű nyers-

anyag kerülhet Németországba, ami lehetlenné teszi a szövetségesek által tervezett gazdasági bekerítést.

A légi háború eseményei

Páris (Rador.) A francia hivatalos jelentés közli, hogy a Vogézekben és a Saartól keletre mindkét részről heves tüzési tüz volt. A németek felderítő járóreit a franciák visszaverték és közben a németek több halottat hagytak hátra.

Berlin. A német hivatalos jelentés a következő: A nyugati arcvonalon visszavertük az ellenséges felderítő járóreit több támadását. A német légi haderő a rossz időjárási viszonyok ellenére a késő esti órákig folytatta felderítő tevékenységét úgy az Északi-tengeren, mint Anglia partján és Franciaország felett. Repülőink egy ellenséges hajókaravánt megtámadtak egy cirkálóval több találat ért, egy kereskedelmi hajó elsüllyedt és egy másikat találat ért. Az egyik német repülőgép erről a váltakozásról nem tért vissza. A nyugati arcvonalon a német és francia repülőgépek között légi harcra került a sor, melynek során három Morain-típusú ellenséges gépet súlyos találat ért, úgy hogy mind a há-

rom gép közvetlenül a francia arcvonal mögött kényszerleszállást végzett. A harc során egy német repülőgépet veszítettünk.

Halálos büntetés vár Németországban a fémbeszolgáltatási rendelkezés megszegőire

Berlin. A német távirati troda jelent: A kormány rendeletet adott ki a legutóbb elrendelt fémbeszolgáltatás sikere érdekében. A hatóságok legutóbb megállapították, hogy sokan fém tárgyaikat elásták, vagy másképpen elrejtették. A rendelet kimondja, hogy mindazok, akik fém tárgyaikat szándékosan elrejtik, vagy a beszolgáltatást kimondó rendelet ellen vétnek az ország ellen büncselekményt követnek el. Minden esetben, amikor a szándékoság beigazolódik, halálos ítéletet hoznak. Ezeket a halálos ítéleteket nem lehet megkegyelmezésére a kancellári hivatalba teltetjesíteni. (Rador.)

Berlin és London véleménye gróf Teleki Pál római tanácskozásairól

Berlin. A Mussolini-Teleki találkozásról kiadott hivatalos jelentés Németország és Jugoszláviára is hivatkozik és

Berlinben megállapítják, hogy a brenneri találkozónak ez az első eredménye, ami Délkelet-Európa békéjének fenntartását célozza.

Azok a francia kísérletezések, amelyek célja az Olaszországhoz való közeledés, Berlinben nem váltott ki meglepetést, mert megvannak győződve arról, hogy siker nem fogja kísérni ezt. Miután

Franciaország nem hallandó Európa új rendjének felépítéséhez hozzájárulni.

Angliában állandóan azt hangoztatják, hogy Németországban petroleumhiány van, de tévednek, mert

a birodalmi kormánynak gondja volt arra, hogy elegendő tartalékot gyűjtsön az egész háború tartamára.

A mesterséges benzin előállítására és az import révén fedezhető Németország szükséglete. A Dneper-Memel csatorna ez év végéig elké-

szül és így a Fekete-tenger vízi uton összeköttetésbe kerül a Balti-tengerrel, ami a petroleumszállítást nagyban megkönnyíti. (Curcul.)

London. Angol politikai körökben megállapítják, hogy gróf Teleki magyar miniszterelnök Rómában nagyszabású diplomáciai munkát végzett és ezzel méltán kiérdemelte mindkét hadviselő fél érdemeit. Ehhez a feltűnést keltő véleményhez angol hivatalos körökben még a következőket fűzik:

Délkelet-Európában nemcsak Németország óhajtja a béke megőrzését, hanem a nyugati szövetségesek is, bármit terjeszsen felőlünk az ellenséges propaganda. Páris és London sohasem akart mást, mint azt, hogy a kis nemzetek is békében és függetlenségben éljenek és szabadon kereskedhessenek azzal, akivel akarnak. London egyébként úgy vélekedik, hogy Délkelet-Európát jelenleg nem fenyegeti veszély és helyzete egyáltalán nem nevezhető kedvezőtlennek. (Reuter.)

Selyemharisnyát, férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cárna keztyűt, szettet legolcsóbban **BOGYO** nál Str. Eminescu 1. Corso mosi mellett

Kecskés Pista színváltásai

Írta: NADANYI ZOLTAN

Egy este zörgetnek az ablakon. Kinézek. hát ki látok? Kecskés Pista áll az ablak alatt, lelken-dezve integet, sugárzik az arca az örömtől.

— Feküsztek már?

— Dehogyan, dehogyan, gyere csak be!

Sietek a kapura, hogyne engedném be szivesen. akármilyen késő este is, a jókedvet a házba. Ennek a Pistának mindig jókedve van, most meg éppen valami nagy öröm érte, majd megmondja, mi csoda.

Nyitóm a kaput, megdöbbenve hátrállok. Kecskés Pista lép be a kapun, de mintha nem ő volna. Nem az, akit az imént láttam az ablakon át. Lehorgasztott fővel, szenvedő arccal, egész testében megrokkanna, lassan és némán lép be. A sugárzó boldogság helyett a komor gyász a vendégem. A hangja is, mikor végtére megszólal, kriptai komorsággal kondul a kapualjban:

— Meghalt az apósom...

Nem is tudtam hirtelen, mit mondjak erre. Némüléssel mondtam:

— Fogadd részvéteimet.

— Köszönöm.

Még a kapualjban elmondta Kecskés Pista, hogy a haláleset váratlanul következett be ma Oradean (Nagyvárad). És hogy Juliska — az ő felesége — a fűszerüzletén kívül kétemeletes házat is örökölt. És hogy a ház tehermentes.

Megilletődés regett a hangjában, mikor el-

mondta. Utána felmentünk a lépcsőn, a gyászos alkalomhoz illő lassúsággal és komorsággal. Eljött a mélyen sujtott vő.

*

Nem ez volt a legszebb színváltás Kecskés Pistának. Volt ennél külön.

Pár nap múlva, egész véletlenül, együtt utaztunk le Pestről a bucuresszi gyorsvonalon, ő Oradea (Nagyvárad) felé, és csak Bereettyóujfalu felé. Pista tele volt panasszal, a háziurak ellen lázadózt, akik vajogozálni szerették volna akkoriban a házbért. Ugyanis ennek már tíz éve, elfelejtettem mondani. Legalább is annyi bért szerettek volna kapni a háziurak, amiből a házadót kifizessék, éppen csak, hogy rá ne fizessenek arra, hogy házuk van. Ez fájt Pistának, aki főbérő volt a Lónyay-uccában. Magyarázta nekem a vonaton, hogy a háziuraknak ez a kívánsága mennyire igazságtalan és erkölcstelen. A kormány nem is állhat melléjük, katasztrófába döntene vele az országot. Elvégre mégis csak a jakók vannak többségben, nem a háziurak és az elenyésző kisebbség kedvéért megse lehet a jakóság tulnyomó többségét anyagiilag teljesen törölni. Kinódjon egy kicsit a háziur is, a kutyafáját!

Páraflán ékesszólással védte meg a lakókat, köztük magát is Kecskés Pista. Egész Püspökjadányig folyton csak ő beszélt. Mikor Püspökjadányból elindult a vonat, Pista elővette az óráját és kiszámította, mikor is fog ő beérkezni Oradeara (Várad). Fontos dolga van neki ott, rendet kell csinálni abban a bizonyos házban, amit a felesége az apja után örökölt. Ugyanis a lakók nem akarnak

Erelmesesedés, magas vérnyomás, gyomorbántalmak máj és vesebajok ellen:

Lithines Vichy Tillat

az egyedüli gyógyszer!

A francia Vichy-torras gyógyóit tartalmazza

Johnson tábornok és az USA hadiszállítása

Washington. A Washington Tribune című újságban Roosevelt köztársasági elnök ismeretlenjele, Johnson tábornok cikket írt. Szerinte az Egyesült-Államok számára mindenképpen kedvező, hogy Anglia és Franciaország nagy számú harci repülőgépet rendelnek az Unióban. Az amerikai repülőgépipar hatalmas fejlődésnek indult a rendelések következtében. Ebből az Egyesült-Államoknak nagy haszna lesz, mert a repülőgépgyártás tökéletesebbé válik és ez az Egyesült-Államok biztonságára is kedvező kihatással bír majd. Az amerikai gyárak a legnagyobb lelki nyugalommal dolgozhatnak Anglia és Franciaország számára, — hangoztatja Johnson tábornok — mert ezeket a repülőgépmegrendeléseket csak akkor kell majd felfüggeszteni, ha Amerikát közvetlen háború veszélye fenyegeti.

Az USA kormánya nem kapott biztosítékot Németországtól az amerikai hajók meg nem támadásáról

Washington. (Rador.) Egyes amerikai lapok azt jelentették, hogy a német kormány biztosította volna az amerikai kormányt, hogy a német tengeralattjárók és repülőgépek nem támadják meg az amerikai hajókat. Hivatalosan megállapítják, hogy az Egyesült-Államok kormánya nem kapott ilyen biztosítékot Berlin részéről.

Belgium megtiltoita a hadianyag-kivitel

Brüsszelből jelentik: A belga kormány most adta ki külkereskedelmi jelentését. Belgiumban megszüntettek minden olyan cikk kivitelét, mely hadicélokra használható fel. A jelentés közli, hogy Belgium teljes kereskedelmi szabadságot tart fenn a skandináv államokkal.

fizetni, magyarázta Pista, rákaptak az öregurra, aki nagyon enyhe ember volt, magyarán szójva elérhetetlen, Isten nyugosztalja.

— No, majd én szétütök köztük! Mert az mégse járja, hogy a más házában ingyen lakjanak. Ki hallojt olya? Ellenkezik a magántulajdon ejével, tisztá bolsevizmust!

Igy lázadózt Kecskés Pista a robogó vonaton, Püspökjadányon túl. Amíg a pesti házhoz volt közelebb, ahol ő főbérő, addig a lakó beszélt belőle, a jakók párján volt. De mikor már a másik házat érezte közelebb magához, az oradeai (Nagyvárad) házat, ahol a felesége révén ő a háziur, akkor már a háziur beszélt belőle. Püspökjadány volt a választó vonal, onnan kezdve nem volt több igaza a lakóknak.

És akkor áhítattal néztem a természeti túlneményt. Nem két tábor, nem is két ember áll szemben egymással, hanem egyetlen emberből tör elő elemi erővel az óriási nézeteltérés. Ugyanaz az idegrendszer a foglalatja a két homlokegyenest ellenkező felfogásnak és még csak időbeli különbség sincs köztük. Csak egy másodperc.

Mikor leszálltam Bereettyóujfaluban, Pista még utánam kiáltott a vonatablakból:

— Majd adok én a dísznóknak! Aki nem fizet, kirugom!

Akkor mondtam le örökre arról az ábrándról, hogy a földtekén két ember megértheti egymást. Mikor egy emberben is kettő van és az egyik kirugja a másikat.

Meghosszabbították a barátsági egyezményt Szíria és Törökország között

Ankarából jelentik: Gabriel Puaux, Szíria fő-kormánybiztosát pénteken délelőtt Izmet Inonu török köztársasági elnök kihallgatáson fogadta. Délben az ankarai francia nagykövetség díszbédét adott Puaux tiszteletére. A díszbédén részt vett többek között Saradzsoglu török külügyminiszter, a török igazságügyminiszter és az aleppói kerület megbízottja. Puaux aláírta a március 15-én lejárt barátsági és jószomszédsági egyezmény meghosszabbításáról szóló szerződést, amellyel lezárult az alexandrettei szandzsáknak Törökország részére történő visszaadása. (Rador).

Holland nemzetvédelem

Amszterdamból jelentik: A holland kormány ötmillió forint rendkívüli hitel megszavazását kérte a képviselőháztól. Az összeget külföldi támadás esetén vízzel elárasztott területek lakóinak elköltöztetésére fordítanák. Ezen összegon kívül a holland kormány 400 ezer forintot fordít gázárcok vásárlására. (Rador).

Az olasz légi haderő szerepe a spanyol polgárháboruban

Róma. (Rador.) Az olasz légi haderő megalapításának 17-ik évfordulója alkalmából a lapok hatalmas cikkeket közölnek arról, hogy

az olasz légi haderőnek milyen döntő fontos ságu szerepe volt a spanyol polgárháboruban

és ezzel kapcsolatban az alanti adatokat közlik: a hadjáratban 5699 pilóta vett részt. akik 86 420 feladatot hajtottak végre. 125,265 repülést végeztek. 11 millió 587 ezer 720 kiló robbanóanyagot dobtak le. 1 millió 42 ezer 712 jövést adtak le. 226 légiútközvetlen vetek részt. 5318 bombázást hajtottak végre. 2170 felderítő repülést végeztek. 155 esetben alacsony támadást hajtottak végre. 155 esetben eltaláltak ellenséges hajókat. 224 esetben ellenséges repülőgépet lelőttek. 40 légi-kikötőben 903 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek. 86 olasz pilóta halt meg. 10 légi útközvetben és 175 megsebesült 192 légi útközvetben.

Megalakult a japánbarát új kínai kormány

Tokio. (Rador.) Nankingban ma iktatták be ünnepélyes keretek között a központi kínai kormányt, amelynek Wang Csing Wey az elnöke.

Az új kínai központi kormány tíz pontban foglalta össze munkaprogramját.

A kormányprogram hangoztatja, hogy békés úton kívánják biztosítani Kína önállóságát és részt kívánnak venni Kelet-ázsia új rendjének kialakításában. A kommunista és az egyéb békebontó tevékenységet elnyomják. A barátságos hatalmak kínai jogait és érdekeit elismerik. Eltörlik a katonai parancsuralmat, a szabadcsapatokat beolvasztják a hadseregbe, megtartják a képviselő-választásokat és megalakítják a törvényes parlamentet.

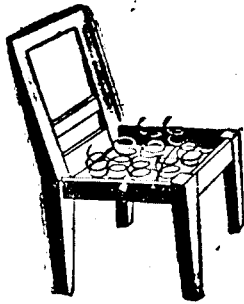
Tokio. (Rador.) A Domei ügynökség jelentése szerint a Vang Csung Vei elnöklete alatt az elmúlt napokban Nankingban tartott tanácskozásokon elhatározták, hogy az új kínai központi kormányt a nankingi köztársaság nemzeti kormányának nevezik el, amelynek székhelye Nanking lesz. Az új zászló kék égen, fehér nap. Az új kormány főcélja, hogy véget vessen a háborúnak.

Sanghaiból jelentik: A Reuter ügynökség közli, hogy Wang Csing Wei elnöksége alatt álló nankingi új központi kínai kormány szombaton megalakult. Ezzel egyidejűleg az eddigi nankingi és pekingi kormány feloszlott.

Valamennyi japán lap hangsúlyozza, hogy Wang Csing Wei vezetése alatt álló központi kínai kormány megalakulása új korszak kezdetét jelenti. (Rador).

Newyorkban készítik elő Japán és a délamerikai államok együttműködését

Tokio. (Rador.) Kato miniszter, Japán kínai követe Newyorkba utazott, hogy résztvegyen az Amerikában lévő japán diplomáciai képviselők értekezletén, amely előkészíti a szorosabb együttműködést Japán és a délamerikai államok közt.

Egy ilyen székre is le lehet ülni

de mennyivel jobb, ha párnázva van.

Hasonlóképpen van ez a kávéval is: a Franck-kávépótléktől ízletesebb lesz.

KÖZÖS NEVEZŐ

Irta: Fischer Aladár

Könnyű összeadni azokat a törtéket, amelyeknek egyenlő a nevezőjük. De ha a nevezők különbözőek, akkor már nagyon bonyolult a feladat. Akinek hiányzik a kellő áttekintése, az belegabalyodhat a műveletekbe s elveszti a fonját. Előbb a nevezők közös többségét kell megkeresni, ami magában véve nehéz művelet, aztán ezt a legkisebb többséget — az új közös nevezőt — osztani kell az eredeti nevezőkkel, a hányadosokkal megszorozni az illető számlálókat s csak aztán jöhet az összeadás. Mondtam, hogy rendkívül bonyolult a dolog.

Ahhoz meg aztán igazán ördögösség kell, hogy az ember olyan törtéket adjon össze, amelyeknél a nevezők nemcsak hogy tarkállanak a különbözőségtől, hanem bőven akad köztük még „x.” és „y.” is, egyik-másik meg ráadásul oly rosszul van írva, vagy annyira elmosódott, hogy képtelenség kibejüzni. Hogy lehet ezeknek megkeresni a legkisebb közös többségét, az új közös nevezőt?

Ha már a mennyiségtannak, mely a maga pontos és megfélebbíthatetlen szabályaival urálja a számok birodalmát, a törték összegezésénél, nehézségei támadhatnak a közös nevezővel, elképzelhető, hogy milyen fogas kérdés az emberiségnek, vagy az emberiség egyes töredékeinek közös nevezőre való hozatala. Az emberiség, vagy egyik-másik ország szellemtörténete kimutató ugyan egy-egy koreszmét, mely a közös nevezőre való hozást — látszólag — több-kevesebb sikerrel megoldotta, de a koreszmék is a változandóság törvényének vannak alávetve: megszületnek, diadalmasan terjeszkednek el, de akkor a bomlasztó csírák kikezdi őket, ketyekyer merülnek föl, családottság, elégedetlenség támad s esetleg egy eddig elnyomott eszme indul hódító utra. Kiderül, hogy a közös nevező kikeresésébe hiba csuszott, a művelet nem sikerült. Az „Ember tragédiája”-nak refrénje ismétlődik: Vezess új utra, Lucifer! A koreszmék ezen esendősége sokszor fájdalmas, sokszor vigasztaló, de mindenképpen föltartóztatlan. Még akkor is, ha egy koreszmét 80 millió torok fogad üdvözléssel. A közös nevezőre való hozás hibátlanul csak a jó Istennek sikerülhet. Ő azonban ráér. S így még nagyon messze vagyunk az egy akói és egy pásztorfól.

Sokszor az élet is megpróbálkozik a közös nevezőre való hozás nehéz műveletével s nem minden siker nélkül. Az ember azt várná, hogy vannak, akiket az életnek ez a belekonyárkodása lesújt, vannak, akiket fölemel.

Három héttel ezelőtt e lap hasábjain Vásárhelyi Jankáról írtam. A rákövetkező napokban elég sokan megrázták a kezemet s elismerőleg nyilatkoztak a cikkről. Természetes, hogy ezt nem irnám most le, ha ez dicsekvés számba mehetne. Sajnos, nincs mit dicsekednem, sőt teljes joggal szégyenkezhetem az elismerésekért. Azokból látam, hogy nem értek az íráshoz. Mert én Vásárhelyi Jankáról akartam írni, az ő nemes alakja előtt akartam újból mélyen meghajolni, az elismerő szavak egyike sem vonatkozott azonban arra, hogy például sikerült egy kis meleg hangot ütnöm meg, vagy Vásárhelyi Janka lényének egyik-másik vonását jól eltalálnom, az elismerés pusztán egy-két, Vásárhelyi Jankával semmi vonatkozásban nem levő, a cikkbe — mondhatnám — véletlenül bele-

sodródott mondatnak szült. Ezeknek a mondatoknak: „Testvérei lettünk a rongyosoknak. Már kopot, fak vagyunk. Ideig-óráig még segít a kifordítás, de már mered elénk a kérdés: mi lesz aztán?!”. Ezek a mondatok tetszettek. S a kezemet szorongatók között voltak olyanok, akik ezüstbölcsőbe születtek bele, de ma már kopottak s voltak olyanok, akik büszkén és mosolyogva mutatták, hogy az ő kabátjuk is ki van fordítva; én meg nem mondtam, csak gondoltam, hogy bizony Te megérdemelnéd, hogy a közösségért végzett évtizedes, önzetlen munkádért drága prémekebe öltöztessünk.

Az elismerésekkel nehát úgy jártam, mint a háziasszony, akinek az ebédjén a vendégek csak a sajtot dicsérik, mégis volt belőlük valami hasznom. Valami megvilágosodott előttem. Azt három héttel ezelőtt is tudtam, hogy az élet erőszakolja a közös nevezőre való hozatalunkat, de csak az elmúlt 3 hét alatt jöttem rá, hogy a közös nevező mennyien vállalják jó szívvvel, emelt fővel, örömezt. Mert szegényedésünk meggazdagodást hozott nekünk. Jókat most mosolyog valahol: ugye, hogy mégis vannak gazdag szegények? Testvéreink egy része hosszú időközön át távol állt tőlünk — vagy mi állunk tőlük távol? — más utakon járt, más fegyvertársakat keresett, nevezőink óriási különbözőségeket mutattak — egymás számára sok-sok x-el és y-al és elmosódásokkal, a közös vér, közös nyelv valami átok miatt nem juthatott szőhoz, most azonban már egy akolba verődünk — hála Istennek és ügyelni, nagyon ügyelni fogunk arra, hogy semmi se rebbentse szét a nyáját.

Azonban ne állassuk magunkat azzal, hogy meg van már a teljes egyetértés, hogy szívbentelékben végérvényesen összeforrunk. Nem volnánk magyarok, ha ez ilyen gyorsan menne. Még csak a komoly szándék van meg, még csak az utörök munkálkodnak, lelkesedés és áldozatkészség is van, de még nem általános, még makacskodunk a közös nevezőre való hozás elén.

A munkásság egy beadványában olvastam ezeket: „Helyesnek látnók, ha szakosztályunk (t. i. a népközösség kulturális szakosztálya) a munkájához szükséges pénzt nem a népközösség rendes jövedelméből venné el, hanem részben saját munkájával teremtené meg, részben a tehetősebb magyarok adományaiból fedezné. Ez újabb megterhelést jelentene a vagonos rétegeknek, de úgy véljük, különösebb akadályja nincs, mert hisz kevés kivétellel a vagonosok részéről a rendes megajánlások nincsenek arányban a vagyoniukkal, jövedelmükkel s így alkalomszerű és nem gyakran ismétlődő újabb adakozásra hajlandók lesznek”. — Ez a mondat olyan kerek, akárcsak egy buzogány! Kiváncsiságból megnéztem néhány megajánlást s azt láttam, hogy vannak, akik kimutathatóan tízezer leien felüli havi jövedelmüknek még az ezredrészénél is kevesebb összeget ajánlottak meg. Még nem ocsudtak rá, hogy ők magyarok s megajánlásuk a népközösséget erősíti s hogy ez az erő visszaszagárzik rájuk. Talán nem is tudják, hogy mire jó a népközösségnek a pénz. Lehet, hogy azt hiszik, hogy csak az adminisztrációs iroda fönntartására.

Majd ha ezek jövedelmüknek legalább a tízedrészét ajánlják föl, akkor már közös nevezőn leszünk. Eljön ez az idő, abban biztos vagyok. Csak

„URANIA” mindig az éien.
TELEFON ELOVET: 12-32 SZAM

Háromosillagos sláger zenés-vigjáték! Barabás Pál!

(„Frau am Steuer”) Ötletes ... kacagtató vigjáték a házasságlet fonákágairól.

„Könnyű a férfiaknak” Lillian Harwey, Willy Fritsch

LEO SLEZAK, BOTOND EVI és GEORG ALEXANDER. — Pótműsorban: PO PE-YE kalendjai, 11:30-kor és 3 órakor matiné olcsó helyreárka! Előadások 5. 7:15 és 9:30 órakor.

FEJFAJÁS
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-NEVRAIGIC

JAWOL

há — hiszen mondtam — nehéz és bonyolult do-
log ez a közös nevezőre hozás. Az élet megkezdte,
mi majd folytatjuk a műveletet, jó akaratjal és

türelmemmel és — sikerül. Mert végre is melyikünk
az, aki ne akarná, hogy az emberiségnek egy erő-
teljes tömjét adjuk ki?

**Halifax lord az amerikai követ előtt ismertette
a legfőbb haditanács határozatainak jelentőségét**

London. (Rador.) Halifax lord angol külügy-
miniszter ma hosszabb megbeszélést folytatott a
munkáspárti ellenzék vezetőivel, valamint az
Egyesült-Államok londoni nagykövetével. A kül-
ügyminiszter — a Stefani iroda munkatársa sze-
rint — az angol-francia legfőbb haditanács ülés-
éről kiadott nyilatkozat jelentőségét ismertette
és kifejtette azokat az intézkedéseket, amelyek-
kel a szövetségesek erőteljesebbé akarják tenni
a háboru menetét.

Párisi jelentések úgy tudják, hogy a főhadi-
tanács üléséről kiadott közlemény a francia fő-
városban nagy meglepetést keltett. Azt mon-
dák, hogy Reynaud miniszterelnök helyzete meg-
szilárdult. Az ülésről kiadott nyilatkozat éppen

időszerű volt a most lefolyt kormányváltozás
miatt. Hangoztatják, hogy ez a nyilatkozat a há-
boru új korszakát jelenti.

Róma. Az olasz fővárosban nagy figyelmet
keltett az angol-francia legfőbb haditanács leg-
utóbbi határozata. A Tribuna szerint az angol-
francia haditanács minden bizonytalanságot
diplomáciai tevékenységet fejt majd ki a Balkán
irányában. A Lavoro Fascista szerint a hadita-
nács határozata értelmében Franciaország haj-
landó követni Angliát az Oroszországhoz való
közeledés útján. London viszont hajlandó támo-
gatni Franciaországot Olaszországhoz való kö-
zeledésében.

**Amerika a közeljövőben
nem vállal békekezdeményezést**

Roosevelt nyilatkozott Sumner Welles utjáról

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Sum-
ner Welles amerikai külügyi államtitkár he-
lyettes megérkezett az Egyesült-Államokba s
megtette jelentését Roosevelt elnöknek. Most
már nyilvánosságra hozható, hogy

az angol kormány felhívást intézett Roo-
sevelt elnökhöz, hogy működjen együtt
Franciaországgal és Angliával az igaz-
ságos béke megalkotásában.

Az angol kormány kifejezetten a béke megalko-
tásához hívta fel az Egyesült-Államok ve-
zetőjét segítségül. A háborus célok változatlanok
maradnak, ezért Anglia csak a békecélok
megvalósítása érdekében kérte Roosevelt elnök
közreműködését.

— Még nem dördült el egyetlen ágyú sem
— folytatja a Reuter-ügynökség jelentése —
és mégis megindult a szövetségesek új offenzí-
vájára. Még nem lehet tudni, hogy a most la-
vinszerűen megindult események hová vezet-
nek, de egy dolog feltétlenül bizonyos: a szö-
vetségesek nem állnak meg mindaddig, amíg
a teljes győzelmet el nem érték.

Washington. (Rador.) Roosevelt köztársasági
elnök hivatalos helyiségében 1 óra és 10
percen át tanácskozott Hullal és Sumner Wel-
lesszel. A két államférfi ezután elhagyta a Fe-
hér Házat anélkül, hogy nyilatkozatot tett
volna az újságíróknak.

Roosevelt köztársasági elnök a sajtó előtt
tett nyilatkozatában elmondotta, hogy Sum-
ner Welles európai körútján gyűjtött felvilágo-
sításokat akkor fogják hasznosítani, ha elérke-
zik a kedvező pillanat a béke helyreállítására.
Mindaz, amit Wellesszel az olasz, német, fran-
cia és angol kormányok közöltek, teljesen bi-
zalmas jellegűek. Az elnök ezután arról be-
szélt, hogy Welles látogatása bizonyos mér-
székben hozzájárult a felkeresett országok és
közvetlen kapcsolatba hozható országok

Welles nem vitt magával Európába és
nem is hozott magával Amerikába sem-
miféle békejavaslatot. Információi azon-
ban rendkívül értékesek bírnak az Egye-
sült-Államok külpolitikájának irányítása
szempontjából.

Roosevelt elnök Sumner Welles megbizató-
sával kapcsolatban még a következő nyilatko-
zatot tette az újságírók előtt:

— Welles államtitkár befejezte azt a meg-
bízást, amellyel Európába küldtük és erről
szólok beszámolóját átadta nekem és a külügyi
államtitkárnak. Amint elutazása időpontjában
már mondtam, azért küldtük Európába, hogy
pontos értesítéseket szerezzen a jelenlegi
helyzetről. Nem hatalmazzuk fel és nem is vál-
lalt az amerikai kormány nevében semmiféle
kötelezettséget, nem tett semmiféle javaslatot.

Azok az értesülések, amelyeket Welles az
európai kormányfőknél szerzett, igen nagy
értékűek, kormányunknak a külügyi kapcsolat-
térén való általános magatartása szempontjá-
ból. Azok az értesülések, amelyeket az állam-
titkár az olasz, a német, a francia és angol kor-
mányoknál szerzett, az említett európai kor-
mányok politikáját és célkitűzéseit érintik.

Jól lehet az európai tartós és igazságos
béke helyreállítására nézve csak igen csök-
kent lehetőségek vannak, kormányunknak Wel-
les megbízatása nyomán kapott értesüléssel
igen nagy értékűek lesznek akkor, amikor az
ilyen béke megkötésére nézve az idő elérkezik.

A Reuter-ügynökség washingtoni levelező-
je azt írja, hogy Roosevelt elnöknek Welles
Sumner európai útjára vonatkozó kielejtései
nyomán a közeljövőben nem lehet várni béke-
kísérletet az Egyesült-Államok részéről. Roo-
sevelt kihangsúlyozta az újságírók előtt, hogy
a „közelebbi jövő” ne tekintse jóslásnak, mert
a „közelebbi” szó egyik napról a másikra előre
nem látható eseményt jelent.

**Magyar iskolaépítésre
készülnek Bucarestiben**

Bucarestből jelentik: Mint köztudomású,
a legnépesebb és legtevékenyebb bucurestii ma-
gyar egyház kebelében, a reformátusoknál
élénk közélet folyik. Az itt élő reformátusok
fokozatosan a külvárosokban is kiépítették in-
tézsményeiket s így születtek meg sorra a pa-
rokiális körök, amelynek száma már az elmúlt
esztendőben háromra emelkedett. A legfiata-
labb az Északi Parokiális Kör, amelynek hiva-
talos elismertetése néhány nappal ezelőtt törté-
nt. A főváros egyik legsűrűbb magvarlakta
költerületén a „Grivita“-t, Uj-Bucurestii és a
„Comuna Militar“-t öleli fel. Egyelőre bérhe-
lyiségében működik, de a hívek áldozatkészsé-
ge mellett hamarosan teremt az új parokiális kör-
nek. A húsvéti ünnepek alkalmával szeretet-
vendégséggel egybekötött vallásos ünnepélyt
rendeztek, amelynek keretében Deák Sándor
központi tanító tartott előadást és a műsor
többi számait az iskola növendékei állították
össze. A nagy számban megjelent közönség
általános tetszéssel hallgatta végig a műsort
és örömmel járult hozzá műsorváltásával
egy kerületi magyar iskola felépítéséhez.

**Április 7-ig meghosszabbították a mag-
kereskedelmi engedélyek kérvényezésének
határidejét**

A földművelésügyi miniszterium egy régebbi
rendeletével értelmében vetőmagvak forga-
lomba hozatalával csak azok foglalkozhat-
nak, akik erre a földművelésügyi miniszterium-
tól külön engedélyt kaptak. Azokat, akik mi-
niszteri engedély hiányában foglalkoznak
magkereskedéssel, szigorúan megbüntetik.
A földművelésügyi miniszterium most újabb
rendeletet adott ki, amelyben közli az érdekel-
teket, hogy a magkereskedelmi engedélyek
kérvényezésének határidejét április 7-ig meg-
hosszabbították.

Ezzel kapcsolatban az Aradmegyei Kiske-
reskedők Szindikátusa felszólítja tagjait, hogy
saját érdekükben szerezzék be ezeket az enge-
délyeket, amelyek minimális költséget igényel-
nek.

**A nagyvezérkar 19. számú
közleménye**

Bucuresti. A nagyvezérkar 19. számú közle-
ménye: Az igénybevett javak tulajdonosainak az
alábbiakat hozzuk tudomására:

1. Az elrekvirált állatok, kocsik, lószerszámok és kerékpárok tulajdonosai a rekvirálás alóli kérvényeiket az illetékes hadkiszábrító parancsnoksághoz nyújtják be, ahol azokat a törvényi utasításnak figyelembevételével intézik el.
2. A gépjárműveknek rekvirálás alóli felmentésre vonatkozó kérvényeket a területi hadsereg illetékes parancsnokságaihoz kell benyújtani, ahol azokat a nagyvezérkar utasításai alapján intézik el.
3. A visszaszámzástatási kérvényeket a lehetőségek és a rendeletek figyelembevételével intézik el és közlik a féllal.
4. Minden ilyen természetű kérvényt április elsőjéig fogad el a nagyvezérkar és a később beérkező kérvényekre nem ad választ.

**Felhónapi elzárásra ítélték,
mert önhatámulag kilakoltatta lakóját**

Gheorgheni. Medve József, gheorgheni-i (Gyergyószentmiklós) asszony feljelentést tett volt házigazdája, Selyem Balázs ellen, mivel — szerinte — a törvényes felmondási határidő letelte előtt erőszakkal kilakoltatta. Az ügyet most tárgyalta a miorca rea-cluc-i (Csikszereda) törvényszék. A vádlott azzal védekezett, hogy már több ízben felmondott, mivel az asszony nem fizette rendszeresen a házibért. Ítéletében a bíróság kimondta, hogy Selyem Balásznak a bírósághoz kellett volna folyamodnia. Önhatámulag ugyan is nem lakoltathatja ki a házigazda lakóját. Az enyhítő körülmények figyelembevételével a törvényszék Selyem Balászt 15 napi elzárásra és 2 ezer lei pénzbírság megfizetésére kötelezte. Az ítélet még nem jogerős.

CORSO: 11:30 matiné olcsó helyárrakkal.
Előadások: 3, 5, 7-12, 9-13-kor,
„Bécs dalol, Bécs táncol!”
Rendezte: Bolváry Géza. — Erna Berger, Hans Moser, Paul Hörbiger, Theo Lingner.

Transilvániától — a Windsor-Castleig

A windsori herceg déd-
anyja magyar leány,
Erdély „legszebb virág-
szála” volt

Hogyan került rokonságba több erdélyi család az angol királyi házzal?

A windsori herceg ereiben magyar vér folyik. Erre a körülményre utalt a magyar ellenforradalom idején az a hír, amely leendő magyar királyként egy angol királyiit emlegetett.

A herceg dédanyja, Rhédey Clodin grófnő, Transylvania legszebb virágszála volt.

Néhai V. György angol királynak felesége, Teck Mary hercegnő, akinek atyja Teck Ferenc herceg Sándor württembergi hercegnek és nejeinek, kisledei Rhédey Claudia grófnőnek fia volt.

A kthalt Rhédeyek

A száz év előtti Ardeal (Erdély) egyik leg-elegánsabb gavalléria, gróf Rhédey László kamarás volt, a bécsi kongresszus alatt diplomata, ki nábob hírében állott. A Rhédey család őse Aba Sámuel, Szent István király sógora, utána szintén magyar király. Rhédey Ferenc pedig 1658-ban Ardeal (Erdély) fejedelme s Bethlen Gábor választott magyar király sógora volt. A család már régen a főrendhez tartozott Ardealban (Erdély), amikor a XVII. század közepén előbb a fejedelmi ág, majd két más ága is grófságot nyert. A Rhédeyek fiágon 1897-ben haltak ki. Rhédey Gábor gróffal, míg az utolsó női sarjuk — Stefánia grófnő, báró Wesselényi Istvánné, 1925-ben hunyt el. A dendí László gróf neje nagyváradi báró Inczedy Ágnes, az egykor Apaffiakkal rokon hatalmas Inczedy családból, melynek őse Inczevics Márkos törzsökös dalmát családból születve, Hunyadi Mátyás alatt került Budára. Itt vitézkedett, amiért jószágot kapott és családot alapított. Unokája nevét már a magyaros Inczedyvel cserélte fel s megszerezte az előnevet adó Nagyváradot. Utódai a fejedelmi rokon Apaffy Mihály alatt Ardeal (Erdély) belsejében fölös adományt nyertek s előkelő szerepet játszva már rég főrendiek, regalistaik, mikor 1749-ben bárókká lettek. A bárói ág utolsó ivadéka ma báró Inczedy Ádám.

A romantikus házasság

Gróf Rhédey László lakhelye az erdőszentgyörgyi várkastély Marostordában, a hatalmas palota Cluj (Kolozsvar) piacán és Bécs, ahol grata persona volt az udvarnál. A romantikus házasság a következőképpen történt:

Rhédey gróf családjával éppen Bécsben farsangolt, amikor egy udvari bálon leányt, a szépséges Clodint meglátta Sándor württembergi herceg. Württemberg királyának unokafivére. Nem sokat teketóriázott, hanem feleségül kérte. Mint a királyi ház tagja azonban csak morgantikus házasságot köthetett volna, a büszke Rhédey azonban kijelentette, hogy: Ugy pedig nem adom. Ősöm Magyarország királya, Rhédey Ferenc pedig Ardeal (Erdély) fejedelme volt. Tehát egyenrangúak vagyunk.

Ki is tartott elhatározása mellett, de rövidesen elhunyt. Özvegye azonban már nem bírta elmentálni az állhatatos herceg sürgetésének és hozzáadta leányát feleségül. 1835. május 2-án történt meg az esküvő — balkézre. Miután így férje hercegi rangjában sem ő, sem utódai nem osztozhattak, a császár a hohensteini grófi címet ajándékozta.

A tragikus vég

Amilyen romantikus volt a szép erdélyi lány házassága, éppen olyan tragikus véget is ért. Férjével ideális házasságot éltek. Sándor herceg a 11. huszárezred tulajdonos-parancsnoka volt. 1841. október 1-én történt, hogy ezrede fölött Grácban szemlélet tartott és erre felesége is elkísérte, aki híres lovas volt. Paripája azonban valamitől megvadult s a zárt rendben előttük elgaloppozó csapat elé ragadta. Mielőtt megfékezhetnék volna a lovat.

Clodin grófnő lebukott s a fölötté elvágtató lovak patái összetörték.

Férje, holttestét hazahozatta Ardealba (Erdély) és az erdőszentgyörgyi ősi uradalom kálvinista templomában temettette el.

Az angol királyi családdal való rokonságot, fia, Hohenstein Ferenc gróf teremtette meg, aki Németországból Angliába telepedett át. Mielőtt elvette volna nejét, Mary Adelaide királyi hercegnőt, az angol uralkodóház tagját, rokona,

a württembergi király Teck hercegének ranglára emelte. 1863-ban Viktória királynő angol herceggé tette és „fenség” címmel is felruházta.

Ő még járt Ardealban (Erdély) és meglátogatta tragikus véget ért anyja sírját és ardeali (Erdély) rokonságát szintén felkereste a hatvanas évek táján.

Négy gyermeke közül Mary hercegnő, az angol trónörökös walesi herceghez ment férjhez, aki 1910-ben követte atyját, az „elegáns” Edward király trónján. Jelenleg az ő fia, Nagybritannia királya és India császára. E házasság révén több előkelő család került rokonságba az angol királyi házzal.

Mary királynő hat gyermek anyja. Legidősebb fia a trónörökös, Windsornak népszerű hercege. A II. Albert yorki herceg neje Lady Elisa-

Az „öspróba”

Láttuk már, hogy jutott magyar vér az angol királyiak ereibe. Még pedig jó magyar, mint az alábbi leszármazásból, Rhédey Gedeon grófnő, úgynevezett öspróbájából látható. Fel van rajta

bet, Bowes-Lyon, Lord of Strathmore, leánya szintén Elisabet, A harmadik Viktória Mary hercegnő, 1922-ben Viscount of Lascelles, a leendő Earl of Herewood neje lett, de állítólag válni készül. A negyedik, ötödik és hatodik gyermek Henrik, György és János hercegek.

Lányuk:

gróf
RHÉDEY
Clodin,
Hohen-
steini
grófnő,
SANDOR
würtem-
bergi herceg
neje;
meghalt:
1840.
okt. 1.
Grazban

Gróf
RHÉDEY
László

Gróf
RHÉDEY
Mihály
Báró
BANFFY
Teréz
Báró
INCZÉDY
Gergely
BARCSAY
Karolina

RHÉDEY
László
THOROCZKAY
Mária
Báró BANFFY
Boldizsár
Báró KEMÉNY
Krisztina
Báró INCZÉDY
Gergely
KENDEFFY
Agnes
BARCSAY
Péter
BOER
Anna

{ Kisledei: RHÉDEY János
{ Szt.-Mártonmacekái MATSKÁSI Erzsébet
{ T. Szt.-Györgyi THOROCZKAI István
{ Kapivári KAPY Borbála
{ Losonczy báró BANFFY László
{ Vargyasi DANIEL Judith
{ Gy.-Monostori báró KEMÉNY Simon
{ Vajai WAY Anna
{ Nagyváradai INCZÉDY Pál
{ Lipcsei LIPCSAY Klára
{ Malomvizi KENDEFFY Gáspár
{ Ozsdolai KUUN Katalin
{ Nagybarcsai BARCSAY Mihály
{ M. úyerómonostori báró KEMÉNY Judith
{ Kövesdi BOER Simon
{ Sepuszentiványi HENTER Borbála

A néhai angol király emléktáblája

Gróf Rhédey Lászlóné, báró Inczedy Ágnes és „szépséges” leányuknak, Clodin-nak arcképe báró Inczedy Ádám kolozsvári kastélyának nagy szobájában függenek. Híres francia művészek festményei.

A koronás unoka, mielőtt szigetországa trónját elfoglalta,

az erdőszentgyörgyi templomban elhelyezett ragyogó, címeres, angol—magyar nyelvű emléktáblájával nagyanyja iránti kegyeletét ügylátszik egyszer s mindenkorra megváltotta.

Báró Inczedy Ádám, a kiváló gazda, vagy husz éven át országgyűlési képviselő, kit sajnos fentebb az utolsó Inczedy-nek kell neveznünk, páratlan pietással áldoz rokonai emlékének. Évente jelentékeny összeggel támogatja az erdőszentgyörgyi elárult református egyházat, hol a szépséges Rhédey Clodin alussza örök álmát.

(R. M.)

Este 2-3 szem
Artin

A timisoarai (Temesvár) pékek és hentések a maximális árak megszüntetését kérik

Timisoarai (temesvári) tudósítónk jelenti: Gojo Andrei, az élelmezési céh titkáranak vezetésével a timisoarai (temesvári) pékek és hentések küldöttsége felkereste Marta Alexandru dr. királyi helytartót és

a maximális árak megszüntetését kérte. Hivatkoztak arra, hogy a kenyér és a

hus maximális árának felfüggesztése esetén a verseny megfelelő árakat alakít ki,

ami a fogvasztó közönségnek csak előnyére válhat. A királyi helytartó átvette a pékek és hentések emlékiratát és megígérte, hogy azt áttanulmányozza.

FORUM FILMSZINHAZ.

Ma, a szezon két legizgalmasabb filmje egy műsorban

Telefon 20—10.

Benoit kapitány küldetése

Kém-film érdekesítő jelenetekkel
Jean Murat és Mireille Balin-al

Fox híradó háborus eseményekkel
Előadások 3, 5:15, 7:30 és 9:45 órákor.

A rettegés háza

Izgalmas gangster-film.
Edward G. Robinson és Humphrey Bogart-al

11:30 órákor matiné olesó helyárrakkal

Szöke olvasóink tudomására!

Hónapok óta Önnek is nélkülöznie kellett kedvelt **NURBLOND** Shamponját és mennyire elvált az emiatt szép szöke haja! Ma jó hírt hozunk: Az Ön és a világ minden szöke szépségének shamponját megkaphatja kedvelt üzletében. Szerezzen be tehát még ma néhány boríték **NURBLOND** Shampon és néhány hét múlva az Ön haja is visszanyeri egykori aranyszöke fényét!

Tüvészeket és milliós károkat okozott országszerte a vihar

Magyarországon fokozódott az árvizveszély

Bucuresti. Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy az ország különböző részein pénteken erős viharok dúltak. Miután több várossal megszakadt a telefon és táviróösszeköttetés, a vihar sújtotta részokról csak szombatán érkeztek meg a jelentések a pusztítás arányairól.

Bazargicban az egyik fatelepén hatalmas tüzész keletkezett. A lángok 100 vagonfát és 80 vagon takarmányt hamvasztottak el. A tűz rohamos terjedését a vihar következtében nem lehetett megállítani. A szélvihar következtében a külvárosban egy ház összeomlott és a beomló kötérmelék egy idősebb nőt megölték.

Caliacramegyében is hatalmas vihar vágott át, amely milliós károkat okozott. Grahezi faluban tüzek keletkeztek. A megye több részében szinte helyrehozhatatlan kárt okozott a vihar.

Constanta jelentés szerint tegnap a tengeren nagy szélvihar volt és a hajók a Caliacra foknál levő kikötőben kerestek menedéket.

Számos tüzést történt Constanta környékén is. Tizenhat ház leégett.

Braila. A városban és a megyében nagy erejű vihar vonult végig. A Capo Orza nevű nagy olasz hajót a vihar több uszályhajóval együtt elsodorta a rakparttól.

A megyében több helyen tűz keletkezett. Zavola községben a fél falu leégett.

Galati. Galatiban és Covurlui megyében rendkívüli hevességű vihar pusztított. A szélvész több mint 100 ház tetelét lesodorta és számos helyen tűz keletkezett.

Hatvan év nem volt ilyen magas a Duna vízállása

Budapest. Szatmár megye területén tegnap délután villámlással kezdődő hóvihar vonult át. Fehérgyarmat község 49 házát az árvíz következtében ki kellett üríteni. A megye területén 80 ezer katasztrális hold szántóföld került víz alá. Az árvízvédelmi kormánybiztosság jelentése szerint a helyzet a Hernád és a Sajó völgyében a leg súlyosabb. A Zagva és a Tarna felső folyásánál apadás állott be. A Latorca-folyó csapnál a jégtorlaszok következtében kiöntött. Budapesten tegnap délután a Duna vízállása 687 centiméter volt. Hatvan év óta nem volt ilyen magas a Duna vízállása még nélküli áradás alkalmával. A Tisza egész vonalán árad, de a helyzet még nem nyugtalanító. A Tur és a Szamos folyó között a helyzet igen komoly.

Pócsmegyer község határán pénteken reggel a gát átszakadt és az ár betört a községbe. Ezzel

Pócsmegyer község hosszú hónapig tartó küzdelme bevégeződött, a községet mindenkinek el kellett hagynia.

A környéken utászok dolgoznak, akik hatalmas pontonokon szállítják el a még ott levő lakosokat. Az áradat előntötte a község szántó földjeit is, mintegy 700 katasztrális holdat.

A tóhídfeljárású gát szintén veszedelemben forog. A Duna szintje pénteken délután 685 centiméter, amilyen magas hatvan esztendeje nem volt, míg a keresztgát hét

méter magas. Ha a víz még tíz centiméterrel emelkedik, úgy a gát többé nem fogja visszatarítani az áradatot és Pócsmegyer községet a másik oldalról is elönti a víz. A veszélyt növeli a nagy szél, amely magas hullámokat idéz elő az áradatban. A Pócsmegyer mellett fekvő Monostor községet is elzárta már a víz.

Amikor az árvízvédelmi kormánybiztos ma délelőtt Pócsmegyer községet elhagyta, a víz annyira felemelkedett, hogy a község lakóit csónakkal kellett megtenni azt az utat, amelyet egy órával előbb száraz lábon tett meg. Pócsmegyeren ma már csak katonaság és a mentési munkálatokban résztvevő emberek vannak.

Az árvíz pusztítása ellen teljes erővel fo-

Katasztrófák sorozatát idézi elő az ár

Budapestről jelentik: Az árvízvédelmi kormánybiztosság közli: Onga község viz alatt áll. Eddig 10 ház omlott össze. Szikszó határát is elborította a víz és itt 22 ház omlott be, ezenkívül 40 ház dűledezőben van. Aszáló község határa is víz alatt áll, de a község belterületének egy részét is elöntötte az ár és 6 ház összeomlott. Halma községet is az ár mossa. Itt 4 ház összeomlott. Nagy-Kinizs, Hernád, Szent András, Abauj-Szántó, Szent István, Baksa és a környéken lévő még tíz kisebb község belső területét részben elöntötte az árvíz. A községekben mindenütt több ház dőlt össze. A Hernád folyó völgyében 30.000 holdat öntött el a víz. Súlyosabbja a csapást az, hogy a kilakoltatott lakosság élelmiszere és a takar-

Ma már csak az lehel világhírű, ami rendkívüli

tulajdonságokkal bír. Ilyen rendkívüli tulajdonságokkal van a természetből megajdva az a három zseniális tudós által Amerikában felfedezett, csodás hatású gyógynövény, amelynek kivonatából a "GASTRO-D." készül.

Tudományos alapon bebizonyították, hogy a "GASTRO-D." gyógyszerben olyan, eddig még ismeretlen gyógyanyagok vannak, amelyek a degenerációdásra hajlamos szervezetet annyira kedvezően befolyásolják, hogy az organizmus ismét teljesíteni képes a normális életműködést. Ez a magyarázata annak, hogy a "GASTRO-D." kezeléssel olyan nagyszámú krónikus (15-20 év óta szenvedő) gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbeteg fokéletesen meggyógyult. Számátalan hálálkodó, köszönőlevelét érkeznek naponta a meggyógyult betegektől.

"GASTRO-D." kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 150 lej utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

lyik Magyarország több helyén a küzdelem. Szolnok körül még mindig veszélyes a helyzet. Ujabbán súlyosabbá vált a helyzet Budapeستől északra is, ahol a Duna lépett ki több helyen a medréből, elöntötte az árterületeket, sőt egyes helyeken ezeken is tulnt a szennyes víz ária. Így víz alá került a békásmegyeri vízmű.

Ezen a környéken esütörtök este törte át a gátat a Duna s rengeteg károkat okozott. Budapesten különben tovább árad a víz és valószínűleg csak vasárnapra éri el a tetőpontot.

mánykészletek szintén megsemmisültek. A Bodva völgyében a községek nagy részét szintén előntötte az áradat és 10.000 hold került a víz alá. Az Ung, a Laborca és a Latorca vize állandóan emelkedik. Vajánál és Nagykapusnán a víz átlépte az országutat. Ezen a környéken tíz házat fenyeget a veszély. A Latorca vize a környék réteit és erdőit öntötte el. Péntek este Szirénfalván 20 házból kellett sürgősen kilakoltatni a lakosságot. Itt hozzájárul a csapáshoz az is, hogy a nagy vihar, mely pénteken vonult végig a városban, súlyos károkat okozott és elszakította a táviró és telefonvonalakat. Eszény községben a Czirne patak áttörte a gátat és a házakat előntötte.

Az üzérkedés leküzdésére alakult vármegyei bizottság ülése

Az üzérkedés elleni megyei hivatal március 28-án, pénteken ülést tartott a prefektúrán Valcu ezredes, a miniszterelnökség központi bizottsága kiküldöttjének jelenlétében. Az ülésen dr. Ionescu Iuliu, Arad megye prefektusa elnökölt. Az ülésen az alábbiak vettek részt: Petre Ionescu főügyész, dr. Reu Ilie rendőrkezes, Jercan Nerva képviselő, a Victoria Bank vezérigazgatója, Pacurararu Bruşus, a kereskedelmi kamara főtitkára, Riscuţia Moişa al-

ezredes, helyettes polgármester és dr. Nişin Ioan a vármegye hivatali főnöke. Vantu ezredes, mint a kormány kiküldöttje beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a törvénytelen üzérkedést a legerélyesebb eszközökkel kell megállítani. Az aprólékos kérdések megvitatásánál felszólaltak: dr. Ionescu Iuliu, Jercan Nerva, Ionescu Petre és még mások. Végül elhatározták, hogy a helyi ellenőrző közegek még jobban kiterjesztik a kereskedők árusításának ellenőrzését.

Nyilatkozott Bucurestiben a jugoszláv kereskedelmi miniszter

Bucuresti. Andres jugoszláv kereskedelemügyi miniszter fogadta a román sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Boldog vagyok, hogy mind jugoszláv gazdasági bizottság vezetője Romániában lehetek és résztvehetek a román-jugoszláv kereskedelmi kamara megalakításának ünnepein. Örömtel szolgálok, hogy visszaadhatom Cristu miniszternek, a román külkereskedelmi irányítójának belgrádi látogatását. A belgrádi jugoszláv-román és a bucarestii román-jugoszláv kereskedelmi kamarák létrehozatajai nemcsak azt a pillanatnyi szükségjelet igazolják, amely megkövetelte a kamarák életre hívását, hanem a két ország évszázados baráti kapcsolatának megerősítését is jelentik. Az évszázados közös sors és közös célok azok, amelyek népeinket egybeforrasztották és ennek a

szoros együttműködésnek gazdasági téren is meg kell nyilvánulnia. A felállított kamarák minden bizonnyal elő fogják segíteni a két ország gazdasági programjának lebonyolítását és lehetővé teszik a két ország árucseréjének fokozását.

Beszédének végén köszönetét fejezte ki a román újságírók előtt azért a kedvező és szívélyes fogadtatásért, amelyben a jugoszláv gazdasági delegációt a romániai látogatása alkalmával részeltette.

Meghalt az angol hadtollátási mi

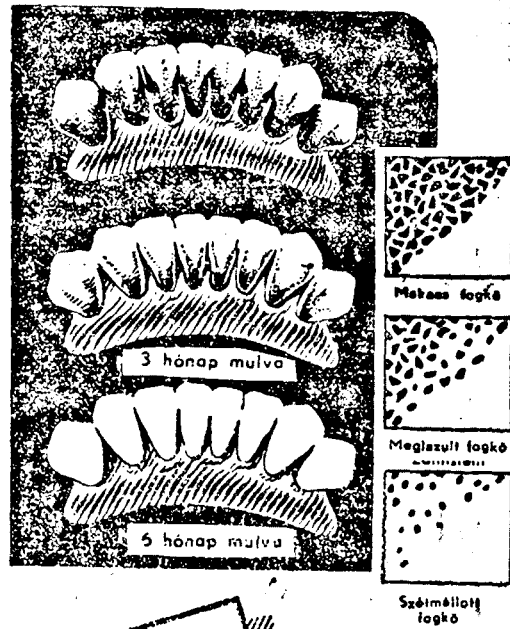
London. (Rador). Sir John Gilmour, az angol haditollátási miniszter szombatán reggel Londonban hirtelen meghalt.

Marta Alexandru királyi helytartó rendelkezése a felekezeti iskolák költségvetéséről

Timisoara (Temesvár.) Mindamellett, hogy ismétellen elfordultak, hogy a községek által költségvetésileg iskolacélokra adott összegeket a tanszékek arányában osszák fel az állami és a felekezeti iskola között, ennek a rendelkezésnek sok helyen nem tettek eleget. A felekezeti iskola ebben a tekintetben mindig hátrébe szorult. A püspöki főhatóság emiatti újabb panaszára most Marta Alexandru dr. királyi helytartó március 20-án kelt 8130. számú rendeletét adta ki s azt a helytartóság megküldötte a területén lévő megyefőnökségeknek. A timisi (temesi) királyi helytartó rendelkezése a következő:

— Prefektus ur! Mellékelten másolatban megküldöm a timisoarai (temesvári) katolikus püspökség 574—940. számú átiratát, amelyből kitűnik, hogy habár a községi költségvetésekre rendelt összegeknek az állami és felekezeti iskolák közti felosztására nézve pontos utasítások lettek kiadva, egyes községek és iskolaszékek megtagadták az általunk 34.350—939. szám alatt elrendelt felosztást (az iskolák tanerőinek arányában.) Ennélfogva kérem Önt, további panaszok elkerülése és hogy ezt az ügyet véglegesen lezárjuk, szigorú intézkedéseket hozni, hogy olyan községekben, ahol felekezeti iskolák is vannak, a községi előjárások és iskolaszékek az iskolákra rendelt összegek felosztását kivétel nélkül a 34350—939. számú köriratunk értelmében, azaz a tanerők számaránya szerint eszközölik. Megjegyzem, hogy minden eltérés, amelyet valamely megkárosított intézmény részéről tudomásunkra hoznak, azonnali és szigorú büntetést fog maga után vonni. Egyben kérem — fejezi be a királyi helytartónak a megyefőnökökhöz intézett leirata — a mellékelte átiratban felsorolt esetek kivizsgálását s hogy ezekről 1940. március 31-éig a tényállást a legpontosabban jelentse.

A királyi helytartó rendelkezését az aradmegyei prefektura eljuttatta a városvezetőséghez.

A nagy tubus különösen kiadós

Ezért oly egyedülálló a KALODONT

Kalodont nemcsak széppé és fehérre varázsolja a fogakat — hanem rövid időn belül fogkömentessé is — és ezen mulik minden!

Mert Kalodont sulforizin oleat-ot tartalmaz, mely azokat a szerves alkotórészeket oldja, melyek a fogkövet összetartják. A fogkö szétmálik és a tisztításnál fokozatosan eltűnik. Kalodont-nak ez az egyedülálló hatása tartja meg fogait erősnek és egészségesnek.

KALODONT fogkö ellen

Megkezdték a telepítési törvényjavaslat vitáját

Bucuresti. (Rador.) A szenátusban megkezdték a telepítési törvényjavaslat általános vitáját. Elsőnek A. Corteanu emelkedett szólaşra és részletesen ismertette a romániai kisajátítások és telepítések kérdését, majd átfogó képet nyújtott a nagy- és kisbirtokok helyzetéről. Ezután Hortomolei miniszter a szenátus elé terjesztette az orvoskollégium megalakításáról szóló törvényjavaslatot, majd közben hozzászóltak a telepítési törvényjavaslat feletti vitához. C. Brăiescu szenátor kifogásolta a törvénynek 5-ik szakaszát, amely a papok, tanítók és jegyzők számára előjogokat formál a kisajátításoknál, más köztisztviselők részére azonos módon.

Brăiescu felhívta még a figyelmet arra, hogy a tervezet által előírt telepítések legna-

gyobb része a határmenti megyékben történik. Kimutatta, hogy a törvénynek nem kell sokat foglalkoznia az elmúltakkal s feltétlenül oda kell irányulnia, hogy növelje a nemzeti összetartást. Végül megjegyzéseket tett arra vonatkozólag, hogyan kell elhelyezni azokat, akik a telepítési törvény előnyeit élvezni fogják.

Hossu Iuliu püspök a beszéd során közbeszólt és vitába szállt Brăiescunak a papokra, tanítókra és jegyzőkre vonatkozó megjegyzéseivel, hangoztatva, hogy mennyire helyes ezeknek az értékes elemeknek a telepítése a lelkek megerősítése s így az ország védelme szempontjából.

Brăiescu végül kijelentette, hogy megszállva a törvényjavaslatot. Felszólltak még Aurel Vlad, C. Rosu és Sichiuiu tábornok.

A román kőolaj vásárlóinak sorrendje:

1. Németország
2. Anglia
3. Olaszország

Az elmúlt évben Románia 4.170.000 tonna kőolajterméket szállított külföldre, ami az 1938. évi termeléshez viszonyítva 317.000 tonna csökkenést jelent

Cluj (Kolozsvár.) A nemzetgazdasági miniszterium most készítette el és tette közzé Románia 1939. évi petroleumkivitelének számadatait, amelyek a kőolaj körül zajló vita miatt élenk érdeklődést keltettek.

Románia az elmúlt évben 4.170.000 tonna kőolajterméket szállított külföldre. 317 ezer tonnával kevesebbet, mint 1938-ban.

Németország, Csehszlovákiát is beleszámlálva, 1938-ban 999.000 tonna román kőolajat vásárolt. Ez a mennyiség 1939-ben 286.000 tonnával növekedett. A növekedés egy év alatt kerekén 29 százalékos.

Az angol birodalom 1938-ban 577.000 tonna román kőolajat vett igénybe, tavaly pedig 67.000 tonnával többet. A növekedés kerekén 12 százalékos.

Olaszországnak és Albániának 1938-ban 560.000 tonna kőolajat szállítottak a román

petroleumtársaságok, a rákövetkező 1939. évben 76.000 tonnával többet. A növekedés tehát egy év alatt 14 százalékos.

A negyedik helyen Franciaország áll, amelynek 1938-ban 407.000 tonna román petroleumot importált. 1939-ben pedig 48 ezer tonnával kevesebbet, a csökkenés tehát 12 százalékos.

Az ötödik helyen Magyarország szerepel, amelynek kőolajbehozatala a dunántúli petroleumforrások feltárása óta évről-évre csökken. A magyar piacra irányított román kőolajkivitel mennyisége 1938-ban 198 ezer tonna volt, 1939-ben 33.000 tonnával, vagyis kerekén 17 százalékkal kevesebb.

Az 1939. évi román petroleumkivitel 31 százalékát Németország, 15 százalékát Anglia, ugyancsak 15 százalékát Olaszország, 9 százalékát Franciaország 4 százalékát

Magyarország, további 4 százalékát Jugoszlávia, 3 százalékát Belgium vásárolta fel, míg 19 százalékát a többi államok között osztott meg.

Érdemes megemlíteni, hogy Románia 1939. évi összkivitele 26.809 millió leire rugott, amelyből 11.225 millió lei, vagyis 42 százalék a petroleumtermékekre esett. Gabonaneműekből mindössze 7210 millió lei, fakivitelből 2530 millió lei bevétele volt az országnak.

Négy elemi nem elegendő a cégbejegyzéshez

A cégbejegyzési bizottság álláspontja

Timisoara (Temesvár.) A kereskedelmi és iparkamaránál működő s a királyi helytartóság területén joghatással bíró cégbejegyzési bizottság, mint értesülünk, a bejegyzés iránti kérelmek elbírálásánál a kérelmezők iskolai képzettségét is tekintetbe veszi. Ha a kérelmező csak négy elemi végzet, elutasítják kérését, illetve a kért cégbejegyzést nem rendelik el. Az előírás szerint ugyanis a kérelmezőtől megkivánják, hogy legalább teljes elemi iskolai végzettsége legyen. Ez pedig a tanügyi hatóságok véleménye szerint abból áll, hogy aki 1924-ig végezte el az elemi iskolát, annak hat osztályt kellett végeznie, aki pedig 1924 után fejezte be kizárólagos elemi iskolai tanulmányait, annak már hét osztályt és abszoláló vizsgát. Azoknál tehát, akik cégbejegyzést kérnek és mindössze elemi iskolát látogattak, ilyen alapelvek szerint bíráják el az iskolai végzettség kielégítő vagy elégtelen voltát.

KAMARA SZINHÁZ

Vasárnap három olcsó-helyáras előadás:

Vasárnap 3 órakor: DALOL A NYÁR, Erdélyi Mihály operettje.
6 órakor: A FELESEG, Bókay János vígjátéka.
9 órakor: ISTEN VELED, SZERELEM, Rezes György operettje.
Szerdán rendes helyárrakkal: PÉTER, Aszlányi Károly szenzációs vígj.-bemutatója

Az Aradi Közlöny tavaszi rejtvenypályázata

Husvétli számunkban megindult tavaszi rejtvenypályázatunk már az indulásnál megnyerte olvasóink... Az első fordulóban az ünnepekre való tekintettel hat érdekes rejtvenycsoport közlésével adtuk lehetőséget változatos szórakozásra...

betűrejtvény lesz a megoldandó probléma. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a „Feltalálók keresztrejtvenye” megnevezés kizárólag csak a rejtvenyben található „korszakalkotó találmány” megnevezése, e találmány feltalálójának neve és a felhalás éve közzéadandó... a beküldött megnevezéshez mellékelendő.

Feltalálók keresztrejtvenye

Megjegyzése 10 pont

A 10x10-as rejtveny tábla, amely a feltalálók keresztrejtvenyére szolgál.

Megjegyzésül a korszakalkotó találmány, a feltaláló neve és a feltalálás éve közzéadandó be.

Vízszintes sorok: 1. Finomabb előadási módot igénylő szinpadai mű, 11. Félelem, 12. Oribogyó, 13. Román helyrag, 14. Kenős, 16. A Salvarsan felfedezőjének névbetűi, 17. Magyar megye, 19. Tétlen gal, 20. Török név, 21. Sáv, 23., egészséget, 24. Korszakalkotó találmány, 25. Csinos, takaros, 27. Német nemesség, 29. A Száva egyik mellékfolyója, 30. A Venus egy labdarúgója, 32. Női becenév, 33. Híres repülőtechnikus kettős nevének kezdőbetűi, 34. Keverék, pancs, fonetikus néme; szóval, 36. „Pecsét helye” latin rövidítése, 37. Francia parancs, 39. Kényszermunka, 41. A nagyhatalmak állandó érdeklődésének tárgya.

Függőleges sorok: 1. Szerzetesrend, 2. Úgygök, 3. Ékes időhatározó, 4. Hegycsoport, 5. Angol férfinév, 6. Görög betű, 7. Fejének egy része, 8. Személyes név, más, 9. Virágfajta meghatározása, 10. Nagyitőkés, 15. Párisi egyetem, egy „n” hiányzik, 18. Női becenév, 20. Földünk, 22. Viz van benne, 23. Spanyol női név, 26. Három Árpád-házi király neve, 28. Eltulajdonít, 30. Mokus, 31. Egy nyári diva szín, 34. Évszám előtti rövidítés, 35. Sok van az országban, 38. Étien déli, 40. Egy „n” betűvel pénzt ér.

Betűrejtvények

Megjegyzésük 2-2 pont

POSTA V KARI-KAR

Tavaszi rejtvenypályázatunk résztvevőire

Vidéki megjelentők kérelmére - tekintettel a postai kézbesítés késését - elhatároztuk, hogy a megnevezések beküldésének határidejét meghosszabbítjuk olyan mértékben, hogy a vasárnaponként megjelenő rejtvenyeink beküldési határidejét mindenkor a rákövetkező hét keddi napjának este 6 óráig határozzuk meg, míg a helyes megnevezéseket mindenkor a szerdai számunkban ismertetjük.

Ezek szerint az első forduló beküldési határideje április hó 2-án este 6 óra, míg a helyes megnevezéseket lapunk április 3., szerdai számunk hírei között közöljük. A ma közölt II. forduló megnevezéseinek beküldési határideje április 9., este 6 óra, a helyes megnevezéseket pedig április 10-iki számunkban közöljük.

Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy mindazok a megjelentők, kik rejtvenyeiket esetleg hiányosan már az eredeti határidőben belül beadták, keddig pótmegnevezéssel pótolhatják a hiányosságokat és ezeket a pótmegnevezéssel pótolhatják a hiányosságokat és ezeket a pótmegnevezéseket teljes érvényűeknek fogadjuk el, e héten kivételesen.

Tavaszi rejtvenypályázat Pályázati szelvény II. Név: Lakhely:

A tavaszi rejtvenypályázat nyereményei:

- Egy „Columbia” gramofon, 1940-es modell, duplarugóval és 5 db. modern lemezzel, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy vég „ANYAK ÖRÖME” vászon.
Egy modern chromnikkel férfi karóra az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy pár finom nőcipő, WE-EGO cipőgyár ajándéka.
Egy pár finom nőcipő, a CARMEN cipőgyár ajándéka.
Egy finom női bőr retikul, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy finom férfi bőr zsebtárca, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy női divatkalap, SCHÖN ANNA kalapszalona ajándéka.
Egy modern asztali óra, chromtokban, CSÁKY JÁNOS órás és ékszerész, a lutheránus-templommal szemben, ajándéka.
Egy sonka, CZMOR PÉTER nentesáru különlegességek üzletének ajándéka.
Egy nyári ruhára való 3 és fél méter divatos anyag, MEDREA divatruháza, Omescu-patika mellett ajándéka.
Egy női bőr retikul, KRAMAROVICS bőrdíszműves, P. Avram Iancu, ajándéka.
Egy modern ébresztőóra, GARTNER JÓZSEF órás, ékszerész és optikus, P. Avram Iancu, ajándéka.
Egy női nyári ruhára való 3 és fél méter tweed-anyag, WEISZ SÁNDOR divatruháza, Str. Bratianu 2., ajándéka.
Egy fotométer, egy zseb-album és egy Welter fényképesztési szakkönyv, a FOTOCENTRAL, Strada Eminescu 4. ajándéka.
Két féltiteres üveg, FLORA-likőr, a FLORA-likörgyár ajándéka.
Egy literes üveg Zwack-likőr, a ZWACK-likörgyár ajándéka.
Egy üveg MOTT-pezsztó, a MOTT-pezsztógyár ajándéka.
Egy üveg pezsgő, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy záró „Dauer” ondulós, EIPERT FIDEL fodrászsalon, Str. Goldis, ajándéka.
Egy pár férfi vagy női házicipő, SÁNDOR ISTVAN cipőüzlet, Bul. Reg. Ferdinand 11., ajándéka.
Egy ezüst tisztítóc, BUSCHI EMIL órás és ékszerész ajándéka, Str. Bratianu 2.
Egy készlet turista főzőkészülék, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy finom férfinyakkendő, APPONYI TESTVÉREK divatruháza ajándéka.
Egy üveg finom kölnivíz, VOJTEK és WEISZ drogueria ajándéka.
Egy üveg finom kölnivíz, a CITY drogueria ajándéka.
Egy modern diványpárna előfestve hozzávaló gyapjúanyagból, BAKÁCS kézimunka- és fehérneműüzlet, Ortutay-pala a ajándéka.
Egy selyem gyermekruha, BRENNER speciális baby- és kelengyeáruház ajándéka.
Egy töltő olaj, SZEFGÚ írógépvállalatának ajándéka, Str. Bratianu.
Egy töltőtoll, CSÁSZÁR írógépvállalatának ajándéka, Str. Alexandri.
Egy finom férfinyakkendő, FERENCZI és SCHWEIER férfi divatruháza ajándéka.
Egy finom férfinyakkendő, GOLDSTEIN LAJOS divatruháza ajándéka.
Egy pár finom női harisnya, STRASSER harisya-ház ajándéka.
Egy modern regény, 150 lei értékben, KERPEL könyvkereskedés ajándéka.
Hat darab fényképes levelezőlap, SÁNDOR IENŐ fotószalonjának, a lutheránus-templom mellett, ajándéka.
Háromszor 5-5 liter ALGO-bor, a GOLD-SCHMIDT-boripalota ajándéka.
Háromszor 5-5 liter podgoriai bor, az Aradi Közlöny ajándéka.
Egy csokor divatos selyem-művirág, FARAGO BÖSKE kalapszalona, Bul. Reg. Ferdinand 29., ajándéka.
100 drb. névjegy, LEFKOVITS könyvkereskedés és nyomda ajándéka.
Három drb. finom női zsebkendő, a TEXTIL A. B. C., lutheránus templommal szemben, ajándéka.
Egy bérlejtjegy 10 borotválkozásra, JAEGER TVADAR fodrász, Bul. Reg. Ferdinand 27., ajándéka.
Háromszor 1-1 csavariron, a CULTURA könyv-és papírüzlet ajándéka.
Egy negyedikül finom csokoládé bonbon, MÁLKA cukrászda ajándéka.
Egy negyedikül finom csokoládé bonbon, CORSO bonboneria ajándéka.
Egy cserép díszvirág, SCHARM MÁRIA virágszalona ajándéka.
Egy zseblámpa, elemmel, HAMMER ZSIGMOND és FIA cég ajándéka.
Ötször 1-1 könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

A SZIFILISZ

diszkréten és alaposan, szájon beszédendő módon, csak az új, eredeti külföldi „ARONGYL” gyógy-szerrel kezeltető, előállítására a Plangol laboratóriumok által, Versailles (Franciaország) és engedélyezve az Egészségügyi Minisztérium által. A több mint 15 év óta folyó kísérletezések a francia klinikákon tanuskodnak az eredményekről, amelyeket ezen készítmény fel tud mutatni. Tartalmazza, a szervezetnek teljesen ártalmatlan formában, az összes praktikus gyógyszereket, azaz arzént, bizmutot és higanyt. Dr. Guci gyógyszerháza, Bucuressti, Calea Victoriei 33, az úteget 510 lei utánvét eljében szállítja. Kívánságra felvilágosító brosurát küld „NIFAR” S. A. R., Serviciul Spimtifice AE, Str. Maria Rosesti 47., Bucuressti.

Magánfelek devizaigényléseiket csak a Banca Nationala fiókja révén juttathatják el a minisztériumba

A külkereskedelmi minisztérium fizetési igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy az igazgatóság felvilágosításokkal csak kedden, csütörtökön és szombaton szolgál, déli 12 és 13.30 óra között. A General Manu 21. szám alatt lévő irodákban naponta kaphatók felvilágosítások déli 12 és 13.30 között. Mindazok akik az említett hivatalokban megjelennek, igazoló iratokkal kell rendelkezzenek arra vonatkozóan, hogy vállalat-tulajdonosok, vagy pedig, hogy valamely vállalat megbízottai. A kereskedelmi természetű fizetésekre vonatkozó kérvényeket beiktatás végett csak a korlátlan hitellel rendelkező pénzüstézetek révén fogadják el naponta 8 és 12 óra között.

A magánfelek deviza-igénylést kérvényeik ugyancsak délelőtt 8 és 12 között iktatják. Ezeket a kérvényeket Bucuresstiben az érdekeltek személyesen kell kérik és egyben be kell mutatassák az utlevelet is, ha külföldre utaznak. Abban az esetben viszont, ha az igényelt összeget külföldre küldik, meghatalmazott is be adhatja a kérvényt.

Abban az esetben, ha a devizákat vidéki magánfelek igénylik, a kérvények csak a Banca Nationala fiókjai közvetítésével adhatók be. Ezekben az esetekben a Banca Nationala fiókjai vizsgálják felül az utlevelet, valamint az igazoló iratokat.

A postai küldemények után is

beszedik ezután Clujon (Kolozsvár) a két-ezrelékes értékkilletéket

A közigazgatási törvény a községek jóvedelmének gvarapítása érdekében módot ad arra, hogy a városokból kiszállított árúk után a város 2 ezrelékes értékkilletéket szedjen. Cluj (Kolozsvár) városa egész külön ellenőrző szervet létesített a 2 ezrelékes illeték behajtására, de az ellenőrző szervek működése nem bizonyult elégségesnek, mert a vasuti teherárúként érkező árúkat a vasut suly szerint bírálta el és nem értékük szerint. Ennek következtében a 2 ezrelékes illetéket nem lehet alkalmazni.

Számos cluji (kolozsvári) ipari és kereskedelmi vállalat postai küldeményként kapta árúját és miután a cluji (kolozsvári) postaigazgatóság nem volt hajlandó forgalmát városi ellenőrzés alá helyezni, a 2 ezrelékes értékkilletéket itt sem lehetett alkalmazni. Hosszas tárgyalás után a napokban végre megegyezés jött létre a postaigazgatóság és Cluj (Kolozsvár) város tanácsa között, melynek értelmében a város most már a postai küldemények után is beszedheti a 2 ezrelékes értékkilletéket.

Cluj (Kolozsvár) város adóbehajtási igazgatósálya a lakbérilleték és tüzoltóadók behajtása körül is ujításokat léptetnek életbe. Eszerint - az ügykezelési költség megtakarítása érdekében - az eddig a városi pénztárhoz befizetett tüzoltóadót és a 2 és fél százalékos lakbérilletéket az állami adóhivatalok szedik be, amelyek a befolyt pénzt külön kezelik és hathónaponként számolnak el a várossal. Az új eljárás valószínűleg április elséjével kezdődik.

Ma, vasárnap a márciusi DANCING DACIA BAR- Hétlőn, április 1-én
műsor bucsuestje! VARIETE ÉTTEREMBEN megnyitó műsor!

„TOMMIES“ 100% U.S.A.
 komikus akrobatika, zenés attrakció.

„SUZI and ROW“
 külföldi attrakció, London revü-duett.

MARLEIN SISTERS
 tiroli tánc duett.

KRIAK JUCY
 szülő-táncosnő.

Minden vasárnap és ünnepnap délután műsoros táncos matiné: Kávé, tea, vagy csokoládé 27 le!

SPORT KÖZLÖNY

Jivan, a Gloria középfedezete az ifjúsági válogatott csapatban

Elutazott a „belgrádi“ válogatott

Bucuresti. Economu Virgil dr. szövetségi kapitány egymásután fedezte fel az aradi tehetségeket és így Siclovan, valamint Henegar után újabb aradi játékos kapott helyet valamelyik válogatottban és pedig Jivan, a Gloria rendkívül tehetséges fiatal középfedezete jutott be az országos válogatottba.

Az ifjúsági válogatott csapat, amely a román-jugoszláv A) válogatott együttesek összecsapása előtt méri össze erejét a jugoszláv fiatalokkal, a következő összetételben áll fel a mérkőzésre:

Savu — Teodorescu, Marinescu — Nancu, JIVAN, Sperlea — Craciunescu, Florea, Banes, Marian, Dinescu.

Az összeállítás sikerültnek mondható és illetékes helyen jó szereplést várnak az ifjúsági együttestől is.

A „belgrádi“ csapat, vagyis a B) válogatott

együttessel egyébként még pénteken elutazott a mérkőzés színhelyére. Az összeállítás itt nem változott és a következő négy veszi fel a küzdelmet a jugoszláv B) együttesel:

Radulescu — Petrescu, Lengher — Siclovan, Simatoc, Marienut — Oana, Törzsök, Constantinescu-Grecu, Henegar, Lulu Mihalescu.

Az expedíciót Paul Nedelcovici és Lazarescu mérnök vezeti, míg tartalékként Seps, Bonatu és Mitan utaztak az együttesel.

HOTEL CORVIN BUDAPEST

VIII., Csokonai-utca 14. Nemzeti Színháznál.

Családi szálloda a város szívében
 Ujjonnan berendezve. Közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szoba P. 3, kétágyas P. 6.

A kerületi bajnokság állása

1. Olimpia	13	11	-	2	45:7	22
2. Crisana CFR	12	10	-	2	38:11	20
3. Astra	13	8	1	4	28:14	17
4. AAC	12	8	1	3	24:15	17
5. Titanus	12	6	3	3	32:14	15
6. Unirea	13	6	3	4	23:28	15
7. Tricolor	13	5	3	5	25:35	13
8. ATE	12	4	2	6	22:23	10
9. Transilvania	13	4	2	7	20:19	10
10. Egyetértés	13	3	1	9	17:35	7
11. Banatul	12	2	-	10	9:47	4
12. Gaiana (törölve)	12	-	-	12	4:39	-

Megegyezés jött létre a Gloria-Barbu II ügyben

Barbu II. István, mint ismeretes, az elmúlt évben a Gloria játékos volt és innen került a Crisana CFR-hez, amelynek ma egyik oszlopa. Barbu II. és a Gloria között bizonyos anyagi természetű ellentétek keletkeztek, melyek miatt a Gloria az akkerületi sportszövetség feljelentette a játékost és a szövetség ügyének tisztázásáig Barbu II. játékjogát felfüggesztette. Tegnap az akkerületi sportszövetség rendkívüli ülést tartott, amelyen egy a Gloria képviselője, mint Barbu II. megjelent és miután az egyesület és a játékos között megegyezés jött létre, a szövetség feloldotta a játékos elleni felfüggesztő határozatot, Barbu II. tehát vasárnap nyugodtan szerepelhet csapatának mérkőzésén.

O Uruguay-Brazília 4:3. A délamerikai államok kupatornájának ezévi első mérkőzése nagy küzdelem után Uruguay győzelmét hozta.

O A magyar-német Barátság Kupa tör- és kardverseny, április 6. és 7. napjain kerül előtérre Budapesten. A németek már levélbeli értesítést küldtek a versenyre vonatkozólag és már ki is jelölték a tör- és kardcsapatukat. A kardcsapat tagjai: Eisenecker, Loser, Wahl, Leiser J. és Fascher. A törccsapat tagjai: Eisenecker, Lipscher, Loiser és Adam. A magyar csapatot csak közvetlenül a verseny előtt fogják kijelölni. A jövő hét folyamán még kardban és törben is lesz válogató verseny.

O Megérkezett a jugoszláv válogatott csapat Bucurestibe. A jugoszláv válogatott csapat megérkezett Bucurestibe és a román válogatott ellen a legjobb összeállításban áll ki. A jugoszlávok összetétele a következő lesz: Lovrics — Stoilkovics, Dubac — Manola, Dragisevics, Lehner — Trnatics, Valjarevics, Petrovics, Bojenac, Nikolics.

O Három belga csúcseredmény egy versenyen. Chapelle, a belgák kiváló hosszútávfutója, a brüsszeli Heysel-stadionban rendezett atlétikai viadalon 20 km-en 1:06:8-as, 25 km-en 1:25:54-es idővel, az 1 órás futásban pedig 18.242 méteres teljesítményével új belga csúcseredményt állított fel.

A Sport és Kritika

hétlőn reggel a szokott időben megjelenik és helyszíni tudósítások alapján számol be egy a bucaresti-i, mint a belgrádi válogatott mérkőzéséről. Ezenkívül természetesen pontosan ismerteti az összes egyéb bel- és külföldi sporteseményeket is. Minden elárúsítóhelyen kapható.

TEKESPORT

A TEKEKÖRZETI VEZETŐSÉGE felkéri egy a tanács-tagjait, mint az egyesületek képviselőit, hogy az április 1-1. hétfői körzeti ülésen a nagylentőségű tárgyszoratra való tekintettel, teljes számban jelenjenek meg a körzet hivatalos helyiségében.

A FORTUNA ERŐSEN KÉSZÜLŐDIK a csapatbajnokság második fordulójára és mint a héten lejátszott két edzőmérkőzés mutatja, reménye van az utolsó helyről való elkerülésre. Kedden a Tricolor ellen, pénteken pedig a Transilvania ellen bonyolított le barátságos mérkőzéseket a következő eredménnyel: Fortuna-Tricolor 199:142. Fortuna-Transilvania 200:127, mely eredmények hatalmas formajavulást jeleznek tanúságot.

A TEKE CSAPATBAJNOKSÁGI vasárnapi műsora a következő: Fortuna-Inirajica, délután 4 és 6 óra, Nagy Béla vendéglő, Prieteni-Tricolor, délután 4 és 6 óra, Prieteni-pálya, Metalurgistul-Transilvania, délután 4 és 6 óra, Metalurgistul-pálya, Birakat az AAC delegát.

Újabb vakmerő betörési kísérlet meg a „sítalpas betörő“ és két cinkosa

Bucuresti. Megirtuk annakidején, hogy Florica Florescunak, Gheorghe Cijanejnek és Nicolae Niccanak a brasovi (Brassó) „OFA“ társaságnál elkövetett hatmillió lejes betörés tettesének vakmerő módon sikerült megszökniük a rabszállító kocsiból, amin a fogházból kihallgatásra vitték őket. Megirtuk azt is, hogy Florica Florescu a banda vezére, aki egyébként kereskedelmi iskolát végzett s minthogy elfogatásakor éppen Sinaiaban szedett, a „sítalpas betörő“nek nevezték el, szökése után levelet írt a vizsgálóbírónak, amelyben bepanaszolta egyik orgazdáját, mert az a gondjára bízott pénz jórészt nem akarta kiszolgáltatni neki. Levelet — mint emlékeztetés — így fejezte be:

„Ne kutassanak utánam, mert amikor megkapják ezt a levelet, én már túl leszek az országhatáron.“

Ennek ellenére a hatóságok tovább nyomoztak Florica Florescu és társai után, mert nem vették készpénznek az országból való eltávozásának bejelentését. Most ki is derült, hogy Florica Florescu tényleg félre akarta venni a rendőrséget s azóta is állandóan Bucurestiben tanózkodott.

Florescu ugyanis két társával együtt újabb betörést kísérelt meg. Tudomásukra jutott, hogy Olga Dumitrescu asszony kétmillió lejt őriz Romana-ucca 4. szám alatti lakásán. A betörők alaposan előkészítették a betörést. Az esti órákban revolverekkel felfegyverkezve behajoltak az asszony lakásába. A konyhában tartózkodó cselédeányt fegyverekkel hallgatásra kényszerítették. Nica hátramaradt a leány őrzésére, Florescu pedig Cojanellej bement az uriasasszony szobájába. Dumitrescu asszony meghallhatta közeledésük zaját, mert kinyitotta az ablakot és kétségbeesetten segítségért kezdett kiáltozni. Florescu és Cojanellej azonnal menekülni kezdtek és sikerült is nyomtalanul eltűnniük. Nica azonban nem hallotta a kiáltozást és továbbra is sakkban tartotta a cselédeányt. Csak akkor ébredt a veszély tudatára, amikor a ház előtt összegyűlt tömeg kiáltozásait meghallotta. Kiszaladt a házból s két rendőrrrel néhány járókelővel nyomában futni kezdett. A közepben egy gépkocsi állott. A gonosztevő beugrott a gépkocsiba s revolverét a vezetőre szegezve rákiáltott:

— Hajts, amilyen gyorsan csak tudsz, ha kedsz az életed!

Nica nem látta, hogy a kocsí belsejében még utasok tartózkodtak. Ezek rávetették magukat és sikerült is ártalmatlanná tenniük. Az összegyűlt tömeg fejháborodásában meg is verte a betörőt.

„DEUTSCHLAND“
 utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzáció olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fiánál
 Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. sz.

Tavaszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

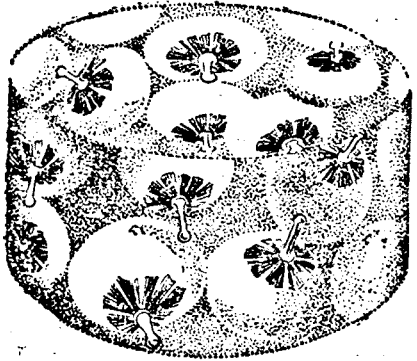
KNAPP

modernül berendezett vállalata.
 Str. Bratianu 2-4 sz. (Minorita palota),
 Episcopul Radu 10 szám.

Coty
Puder

neve a legjobb
minőséget és a
valódi francia
eredetet
biztosítja.

COTY

EREDETI COTY-PARIS KÉSZÍTMÉNYEK

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Divatposta

Lenke. Ajánlok egy elegáns imprimé-ruhát, világos alapon, nagy virágokkal erősen luzott szoknyával és mellvarrásos felsőrésszel. A saját, szélesebb övét elől kösse meg kisebb masnira. Üdvözlét.

Olvásó, 30. Nagyon elegáns lenne a meglevő szürke kosztümjéhez egy barna, középkék és fehér blúz. A fehér blúzt apacs kihajtóval csináltassa, amely kihajlik a kabát fazonjára, a barnát felsukható spicces bubigallérral, ezt a blúzt barna accessoirekkel viselje és végül a kéket elől megkötött kis oroszos nyakkal. A fehéret és a kéket is kék és fehér accessoirekkel hordhatja. Üdvözlét

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Nyári problémák. Csináltasson egy fekete glokulis elegáns kabátot, elől nyitottan, egy gombbal és alája egy szép, fekete-fehér imprimé-ruhát és csináltasson még egy halványkék jersey-ruhát amit tavasszal is viselhet nyugodtan. Két elegáns ruha, amiben az egész szezont „átviselheti”. Üdvözlét.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Bableves, paraj tükörtolással, töltött metélt. Vacsora: Rakott burgonya, tea, sajt, kompót.

KEDD. Ebéd: Gombaleves, töltött rostélyos, kel-főzelék, gyümölcs. Vacsora: Virsli szaltban, sósvízben főtt burgonya, alma.

SZERDA. Ebéd: Rizsleves, párolt nyelv, lencsefőzelék, palacsinta. Vacsora: Májpástétom, tea, sajt, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Kel-leves, töltöttkáposzta, rizskoch. Vacsora: Hirtelensült-szelet, burgonya, cóska.

PÉNTEK. Ebéd: Almaleves, rakott krumpli, turós rétes. Vacsora: Osszehéring, tea, sajt, vaj, gyümölcs.

SZOMBAT. Ebéd: Husleves, marhahus tormamártással, lekörösderelevé. Vacsora: Hideg borjúsült, káposztasaláta, gyümölcs.

VASARNAP. Ebéd: Csirkeleves, sültcsirke, burgonyakompót, torta. Vacsora: Vegyesfőzeléggel, tea, sajt, gyümölcs.

Konyhatitkok

Borjutej és láb, rántva. A borjutejet és lábakat szépen megtisztítjuk, megsózzuk és puhára főzzük. Ha megfőtt, ki hagyjuk hűlni és a csontról leszedjük és szép darabokat vágunk belőle és előbb lisztbe, azután tojásba és végül zsemlyemorzsába mártva, forró zsirban kisütjük.

Paprikás borjúszelet. A borjúszelet olyan szeletekbe vágjuk, mint amikor a tálaláskor szoktuk, egy kissé kiverjük husverővel, egy cseppet megsózzuk. Ezután egy félkiló húshoz veszünk kb. két kanál zsirt bele adunk egy kisebb fejfinomra vágott vereshagymát és világos sárgára pirítjuk, azután adunk bele egy késhegynyi édes piproprikát és egy evőkanál paradicsomot. A szeleteket beleesszük, és puhára pároljuk, mindig csak egy kevés vizet öntünk alá és ha puha és a zsírára sült, akkor két jó kanál sűrű teifelt adunk bele és egyet forraljuk és gyorsan tálaljuk.

Elsőrangú kivitelben, mérsékelt áron

női ruhák, kabátok, stb. készü nek
SARLOT SZALON Str. Bratlanu
(Minorita-palota)
3-ik kapu. I. emelet

Mogyoró-kockák, 15 deka lisztet, 15 deka vajjal és egy kanál porcukrot 5 tojássárgájával összegyúrunk és apró cipócskákát csinálunk belőle. Azután ezeket a kis cipócskákát szép egyforma vékony, négy-szögletes kockákra nyújtjuk és a következő töltelékkel töltjük: 10 deka mogyoró megdarálunk, két tojásfehérjével és 12 deka cukorral elkeverjük és minden darab tészta alá egy kiskanálnyit a közepébe teszünk. Ekkor a tészta alá mind a négy sarkát ráhajlítjuk, hogy szép négy-szögletes kockát képezzen. Tojásfehérjével megkenjük és szép sárgára sütjük, ha kiült, melegen jól lecukrozzuk.

Speciális

géppel varrott pehely-paplan

Modern villamos pehely-befúvó
készülékkel, egyedül készítője

Vörös József

paplan és matrackészítő, Str. Eminescu 12

Teasütemény. 5 egész tojást, 25 deka cukrot 16l elkeverünk, egy citrom héját apróra vágunk, 16 deka citronádot, 12 deka cukrot, egy kis narancshéjat szintén apróra vágunk, 25 deka lisztel gyengén elkeverünk. Egy lemezt vajjal kikentünk és megsztezzük és a masszát vastagon ráöntjük, kb. egy ujjnyi vastag legyen. Szép sárgára sütjük és hosszúra vágjuk.

Rádióműsor

— Rádió-átvitel —

VASARNAP, MÁRCIUS 31.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.30: Istentisztelet, 11.30: A rádió szimfonikus zenekara. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, 13.03: Grigoras Dinicu zenekara. 13-20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.50: Különléle közlemények. 15: Gazdasági hírek és tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előképzés hírei. 16.30: Lemezek. 17, 15: A Munka és Jókedv szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A Mihai Vitauzul gárdaezred fúvózenekara. 19: A hétről. 19.15: A tanoncotthon énekkara. 19.45: Ias-tavas. Mihai Sadoveanu előadása. 20.05: Petre Munteanu énekel. 20.25: Constanta Badescu énekel. 21: Romeo és Julia. Tragédiaközvetítés a stúdióból. 22.10: Hírek, sporteredmények. 22.30: Az ucca zenéje. Szimfonia. 22.50: Hírek, sportközlemények. 23: Tánclemezek.

Budapest I. 9: Ébresztő, hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13-30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Bercsényi Irén és Gáspár Ilona cimbalomkettőse. 17.10: Magyar tánclemezek. 17.30: Magyarország-Svájc labdarugómérkőzés. 18.25: Hírek. 19.10: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 19.45: Április bolondja. Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Faragó György zongorázik. 20.55: Sporteredmények. 21: Weselényi Hangjáték. 22.40: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés. 23.10: Az Arizona Band jazzmüSORA. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel.

Budapest II. 12: Jazszámok hanglemezeiről. 13.05: Ifjúsági felőra. 16.05: Szalonötös. 17.30: Katonazenekar. 19.50: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 20.30: Erdélyi emlékirók. Dég Linda előadása. 21: Hírek. 21.25: Kerényi György énekel, zongorakísérettel. 21.55: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál. 22.35: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ APRILIS 1.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12-10 Victor Predescu zenekara, Ion Luican énekszámával. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Tavasz kerengők lemezek. 14: Hírek. 14.20: Maria Tanase vidám dalokat énekel. 14.40: Fonica Luca zenekara. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Erdei madarak. Lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Filozófiai medálionok, Ion Petrovici tanyár előadása, Jean Marie Guyanról. 20.20: Melody jazzzenekar, Sophie Gregor énekel. 20.45: Hírek. 21: Zenei előadás Maurice Ravelről. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Alexandru Grozuta pásztordalokat énekel. 22.50: Bach-lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hajak Károly hegedő zongorakísérettel. 13.40: Hírek. 15.55: Sidló Manninger Angéla énekel zongorakísérettel. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákielőra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Vidám műsor. 19.10: A ki-jelentőlap. Vasary Gábor vidám csevegése. 19.20: Hoenisch Guidóné szimfonikakara. 20.15: Hírek. 20.25: Vidám egyfelvonásosok. 21.30: Mosolygó muzsika. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 19.20: Német nyelvoktatás. 19.50: Lovási Ferenc cigányzenekara. 21: Hírek. 21.25: A Keleti-tenger. Felolvasás. 21.55: Beethoven: Esz-dur vonósnégyes hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása Gradisten

a gyümölosták ápolásáról, vasárnap délután 5-kor,
a kath. körben. Előadó: Dömötör Bertalan mérnök.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Részletes tájékoztató az április 1-én életbe lépő rendkívüli kétszázalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásáról

Az 50 lejen aluli vásárlások esetében nem kell leróni az új illetéket. — Az érdekelteknek már a hétfői napon be kell szerezniük a bélyegeket a kerületi adóhivataloktól

Milyen árucikkek mentesek a rendkívüli illeték alól

Az aradi pénzügyigazgatóságra szombaton nagyfontosságú rendelet érkezett 658.549-1940. szám alatt a pénzügyminisztériumból az április elsején életbe lépő kétszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban. Ez a rendelet számos eddig tisztázatlan kérdésre ad felvilágosítást és így többek között leszögezi azt is, hogy a kétszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi bélyeg csak az 50 lejen feljüli vásárlások után esedékes. Így tehát az 50 le-ig bezárólag terjedő összegű eladások, illetve vásárlások esetében a 2 százalékos illetéket nem kell leróni. Ugyancsak lényeges intézkedése a rendeletnek, hogy április hónapban az említett törvény végrehajtásával kapcsolatban nem vesznek fel kihágási jegyzőkönyveket, mert tudatában vannak annak, hogy az új rendszer bevezetése bizonyos nehézségekbe ütközik, és az érdekeltek alaposan meg kell ismerjék a törvény rendelkezéseit, másrészt pedig be kell szerezniük a szükséges nyomtatványokat. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy már április első napjától ne kelljen alkalmazni az összes eladások után a két százalékos új bélyegzet. Olyan esetekben pedig, amikor nyilvánvaló rosszakaratot tapasztalnak, a pénzügyi közegek mégis felvehetnek kihágási jegyzőkönyvet.

Az új bélyegeket már megérkeztek Aradra és azok kiosztását hétfőn kezdik meg. Suciú loan behajtási pénzügyigazgató vasárnapra Aradra hívatta az összes megyebeli adófőnököket, akiknek az új törvény alkalmazásával kapcsolatosan részletes utasításokat ad és akiknek kiosztás, illetve eladás céljából megfelelő bélyeg-mennyiségeket juttat.

Az említett törvény értelmében a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket mindenféle eladás, vagy fogyasztás összege után le kell leróni, függetlenül attól, hogy az eladás hitelesített okirattal történik, vagy pedig szóbeli meg egyezés alapján történik. Olyan esetekben, amikor az eladást hitelesített okmányok alapján eszközlik, a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket egyszerű láttamozás alapján röjlék le, míg a többi esetekben bélyeggel kell leróni, melyet az érdekeltek azon kerületi adóhivatalnál szerezhetnek be, amelynek körzetébe tartoznak. A bélyeg beszerzésének kötelezettsége különösen az ipari vállalkozókat, a kereskedőket, valamint a vendéglő- és kávéháztulajdonosokat érinti. Ezek kötelesek előre annyi bélyegzet beszerezni, amennyire átlagos forgalmuk mellett szükségük lehet. Ugyancsak a fentiek kötelesek törzslapon fizetési jegyzékeket, illetve könyvecskéket nyomtatni. Ezekre a jegyzékekre vezeték rá minden egyes eladás esetében az eladott áru mennyiségét, valamint annak értékét és a 2 százalékos bélyegzet ezekre olyképpen alkalmazzák, hogy a bélyeg fele a kitépésre kerülő fizetési jegyzéken, a másik fele pedig a fizetben maradó törzslapon legyen. A fizetési jegyzékekre a kereskedő, vagy iparos, illetve vendéglős, cégének pontos nevét is rá kell nyomassa. Olyan esetekben, amikor az érdekeltek egyébként is számlát kötelesek kiadni, a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték bélyegét a számlára ragasztják fel.

Mentesülnek a 2 százalékos illeték alól a hatóságok részére eszközölt eladások, valamint a magánfelek közötti eladások abban az esetben, ha ezek a következő cikkekre vonatkoznak: Liszt, kukorica-liszt, kenyér, só, cukor, hus, növényi és állati zsíradékok, vaj, tej, főzelékek, félék,

gyümölcsök, kivéve a konzerveket, világító petróleum, az Autonóm Monopólpénztár (C.A.M.) termékei (dohány, cigaretta, gyufa), újságok, folyóiratok, váltószámítolások, a Banca Nationala utján eszközölt devizaeladások, valamint bármilyen mezőgazdasági termék, ha azokat akár a termelő, akár a kereskedő adja el. Ezenben le kell leróni a 2 százalékos illetéket bármilyen kivitel és behozatali ügylet után és részvények, valamint más értékpapírok eladása esetén, a tőzsdéi ügyletek viszont kivételt képeznek a 2 százalékos illeték alól.

Az illeték kiszámításánál a törteket felfelé kerekítik.

Az érdekeltektől ipari vállalatok, kereskedők,

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívása a kereskedőkhöz és iparosokhoz

Április hó elsején lép életbe az új 2 százalékos kötelező nemzeti adó, amelyet 50 leitől kezdődően minden eladás után le kell leróni.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara e törvénnyel kapcsolatban az alábbi felhívást intézi az összes kereskedőkhöz és iparosokhoz:

Minden kereskedő és iparos érezze elemi köteletségének a kétszázalékos adó pontos lerovását, tekintettel az adó hazafias céljaira. A kamara mindig büszke volt arra, hogy kerületének tagjai milyen komoly-sággal és lelkiismeretességgel hajtották végre a törvényes rendelkezéseket s a hatóságoknak a törvények alkalmazásával kapcsolatban kiadott utasításait minden ezért most is elvárjuk tőlük, hogy a legpontosabban alkalmazzák a törvény előírásait.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara.

A kamara ezenkívül a törvény végrehajtásával kapcsolatban az alábbiakat közli:

Mentesek a 2 százalékos adó lerovása alól: a kenyér, liszt, tengeri liszt, só, cukor, hus, zsíradékok, vagyis: zsir, ételolaj, vaj és tej, zöldségtételek, az országban termelt gyümölcsök, minden fozelék (kivéve az ipari termékeket és a konzervgyárak termékeit), az állami egyeduralóság (CAM) termékei, bélyeg, petróleum, újságok, folyóiratok, az értéktőzsdéken kötött ügyletek, valamint a minden fajta mezőgazdasági termék, ha azokat közvetlenül a termelők adják el piacokon, vásárokon, vagy kereskedőknek, valamint a iakásukban végzett eladások is.

Hasonlóképpen mentesek a bankoknál leszámítás céljára történő váltó-átruházások, valamint a Román Nemzeti Bank devizaeladásai. Nem mentesek s ennek következtében le kell leróni a 2 százalékos adót a kereskedelmi értékpapírok (részvények, kötvények, bármilyen értékpapírok) átruházása után, valamint az állami kötvényeknek bankok utján vagy magánosok között történő eladásai után.

Ez a felsorolás kizárólagos, vagyis a mentesség kizárólag a fent felsorolt árukra és ügyletekre vonatkozik, tehát nem alkalmazható más termékekre, hasonlókra, vagy közbeesőkre.

A törvény értelmében 50 lejen aluli eladások után nem kell lerovni a 2 százalékos adót.

Az eladók kötelesek minden eladás, vagy fogyasztás után a 2 százalékos adót visszatartani s a bevőnek, vagy fogyasztónak megfelelő bélyegzet adni, a minisztérium által készített bélyegkönyvecskéből s a bélyegzet rá kell ragasztani a számlára, vagyis eladási jegyzékre, amelynek kiállítására kötelező.

Az eljárás egyszerűsítése és megkönnyebbítése végett a miniszter megengedi, hogy mindenki olyan számla, vagy eladási jegyzékkönyvet készíthet, amelyet akar, az alábbi rendelkezéseket azonban okvetlenül be kell tartani:

A számlák, vagy eladási jegyzékek szelvényes (cotor) fizetbe füzdők, a bélyeg egyik felét a szelvényre, másik felét a számlára, vagy jegyzékre kell ragasztani, úgy hogy a számla, vagy jegyzék kitépése alkalmával a bélyeg két végre szakadjon. A számla, vagy jegyzékkönyv minden egyes oldalának bal felső sarkára rányomtatandó a kereskedő cége, vagy

vendéglősök, stb. kötelesek mindazon napi eladásokról és fogyasztásokról, amelyekre a törvény vonatkozik és amelyek esetében a 2 százalékos illetéket lerótták, kimutatást vezetni és ezeket a kimutatásokat a következő hónap első öt napjában be kell, hogy adják a kerületi adóhivatalhoz. A kimutatással egyidejűleg közölniük kell azt is, hogy mennyi bélyegzet maradt meg és hogy előreláthatólag, címletek szerint mennyi bélyegre lesz szükségük. A 2 százalékos bélyegzet a következő címletekben hocsajtották ki: 2, 4, 6, 8, 10, 20, 40, 60, 80, 100, 200 és 400 lel.

Azokat, akik a fenti törvény rendelkezéssel ellen kihágást követnek el, az esedékes illeték tiszszeresével büntetik. A rendkívüli nemzetvédelmi illeték, mint jelentettük, április 1-ével lép életbe és 1941. március 31-iki hatályával minden újabb rendelet megjelölése nélkül hatályát veszti. Az érdekeltek a fizetési jegyzékeket maguk készítették el, tehát azokat nem a pénzügyigazgatóság osztja ki.

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy a bélyegeket már a hétfői napon vegyék át a kerületi adóhivataloknál, mert azok alkalmazása már április 1-i hatályval kötelező.

Az említett illetéket annyiszor kell leróni, ahányszor egy árut eladnak. Így tehát külön fizetendő meg az illeték akkor, amikor az árut a gyáros adja el, külön amikor a nagykereskedő és külön, amikor a kiskereskedő eszközli az eladást. A nem kereskedők között történő eladásokra is vonatkozik az illeték kötelezettsége.

emblemája és a száma, vagy jegyzék sorszáma. A lap egyik fele számlául, vagy jegyzékül szolgál és a bevőnek adandó át, a másik rész, vagyis a szelvény a fél bélyeggel benne marad a könyvben. A kereskedő köteles a jegyzékben felírni az eladott áru nevét, árát, a végösszeget s a felhasznált bélyegzet. Ugyancsak köteles idejében beszerezni a szükségleteinek megfelelő bélyegeket az illetékes kerületi adóhivataltól, azok árának lefizetése ellenében.

A kereskedők, iparosok, vendéglősök s mindazok, akik a bélyegkötelezettség alá eső ügyleteket kötnek, kötelesek az eladásokról és fogyasztásokról naponként kimutatást készíteni, amit a következő hónap 5-ikéig kell beadni az illetékes adóhivatalhoz, megjelölve az eladások, valamint az alkalmazott bélyegzet összegét; a felhasznált bélyegzetet kategóriák szerint kell felírni (2, 4, 6, 8, 10, 20, 40, 60, 80, 100, 200 és 400 lejes bélyegek lesznek). Ez alkalommal bejelentik azt is, hogy mennyi bélyegkészletük maradt és mennyire van szükségük.

A számla, vagy jegyzékkönyveket, ha azok meglettek, a kereskedők tartoznak megőrizni s az ellenőrző közegek kívánságára felmutatni.

Megalakult a román-jugoszláv kamara Bucurestiben

Bucurestiből jelenti a rádió: A nemzetgazdasági és a külkereskedelmi minisztérium előterjesztésére a minisztertanács jóváhagyta a román-jugoszláv kereskedelmi kamara felállítását Bucurestii székhellyel.

A minisztertanács jóváhagyása után megtartották a kamara alakuló ülését és megválasztották a vezetőséget. Elnök: Christían Penescu-Kertsch mérnök, az Országos Iparos Szövetség elnöke, alelnök: N. Tabacovic mérnök, a Balkán Szövetség Gazdasági Tanácsa román osztályának elnöke és Cezar Popescu mérnök, a Distributia-társaság vezérigazgatója. Felállították a főtitkári hivatalt is, amelyben a nemzetgazdasági minisztérium, a jugoszláv követség kiküldöttje s Gh. Gheorghiu a belgrádi román kereskedelmi kiküldött foglalt helyet.

— Az Aradi Villamossági Részvénytársaság, valamint az Aradhegyvidéki Vasút Társaság közgyűlése. Szombaton délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését az Aradi Villamossági Részvénytársaság, valamint az Aradhegyvidéki Vasút Társaság is. A közgyűléseken — melyeken C. Busila elnökölt — az igazgatóságnak megadták a felmentvényt és újválasztották az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság eddigi tagjait.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legzebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. TBLBP: Bu. Reg. Ferd. 51. Fióküzlet; Eminescu 1

APROHIRDETÉSEK

ALKAI MAZÁSI KERES

Német-magyar perfek gyorsíró-levelező, zónó, sokéves gyakorlattal állást keres. Megkeresések: Német-magyar írástíre a kiadóba kérek. 1527

Középkorú vízvezeték-szerelő, jobb ház-mesteri állást keres. Cím a kiadóhivataltalban. 1617

Német nevelőné délelőttire gyermek mellé ajánkozik délu.óra. diákokat vállal. Cím a kiadóban. 1599

Csecsemőgondozónő sok éves gyakorlattal állást keres. Vidékre is megy. Címek a kiadóba kér. 1594

Intelligens, magános nő gazdaasszonynak ajánkozik. vidékre is megy. Cimeket a kiadóba "Gazdaasszony" jellegre kér. 1576

ALKALMAZÁST NYER

Gyermekjátékok (szólószerkezettel) eladására jólbevezetett utazót keresek Ardeal (Erdély) és Regat részére. Cím: Str. I. Serb No. 11. apartament 4.

Gépírókisasszony, ki románul, magyarul jól gépel. április 1-re felvétetik. Etnikai román előnyben. Alánlatokat "Szerény 1000" jellegre a kiadóhivataltalba. 1575

Mindenes-szakácsnőt, elsőrendű bizonyítványokkal keresünk azonnalra. Bl. Reg. Ferdinand 12., I. 1616

Íróközö mindenest keresek bizonyítványtal. Cím: Str. Iosif Vulcan 3 1593

Egy házmesterpár kerestetik. Bul. Reg. Ferdinand 58. 1543

Mindenes főzőné április 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 1564

Futózt felveszünk, biciklivel, Cím a kiadóban.

Keresek április tizenötödikére mindenes szobalányt, jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 1531

LAKÁS

Kétszobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó Str. Daciilor No. 14a. A betegsegélyző mellett 1592

Kiadó: két vagy háromszobás, összkomfortos nappal-szobával május 1-re. Str. Daciilor 3. 1603

Emeleti urilakás azonnalra kiadó. Bul. Carol 44. 1612

Kétszobás, előszobás, fürdőszobás, modern lakás május 1-re kiadó. Str. Cosbuc 15., a házfelügyelőnél. 1609

Háromszobás, parkettás, fürdőszobás, modern lakás május 1-re kiadó. Str. Dragos Vodă 16. 1608

Kiadó május 1-re modern, kétszobás, fürdőszobás, parkettás, másodemeleti lakás. Piața Avram Iancu 16. 1605

Kiadó azonnalra kétszobás, előszobás, parkettás, elsőemeleti uccai lakás, iródnak, varrodának, kiválóan alkalmas. Piața Avram Iancu 16. 1604

Erkölyes, uccai, butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Caragiale 12. 1624

Kétszobás, szép, udvari lakás május 1-re kiadó. Piața Catedralei 2. 1623

Butorozott kétszobás, fürdőszobás, uccai, belvárosi, fűtszintes lakás kiadó. Cím a kiadóban. 1618

Str. Greceanu 5. sz. alatt garconlakás, 1 és 2 szobás, parketta, fürdő- és előszobával, ujonnan festve kiadó. Bővebbet a házmesternél. 1621

Erkölyes, háromszobás, összkomfortos lakás a főtéren kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 1601

Bul. Dragalina 16. sz. alatt emeleti 4 szobás, központi fűtéses, parkettás lakás, ujonnan festve, kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 1620

Butorozott, tiszta szoba, kapualatti bejárattal kiadó. Str. Gen. Cernat 8. 1590

Kiadó magánház: 4 szoba, fürdőszoba, parkirozott udvar. Str. Porumbaru 13. Megtekinthető: délelőtti 11-1 és 4-6 között. 1588

2 és 3 szobás, összkomfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Stroescu No. 12. 1572

Négyosztós lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel május 1-ére. esetleg üzlethelyiséggel együtt kiadó. Str. Crisan, a főtéren és az új piac közelében. Bővebb felvilágosítás: Str. A. Muresanu 17. szám alatt 1544

Kiadó
modern 4 szobás, összkomfortos és egy fürdőszobás lakás. Strada Alexandri 9.

Kiadó urilakás: két uccai parkettás szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel együtt május 1-re. Str. Calvin 48a. 1204

Uri magánház: 3 szoba, hál. stb., összkomfort. május 1-re kiadó Érdeklődni: Str. Ep. Clorogariu 14., 11-1-ig. 1038

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re. vagy azonnalra. Bul. Carol 37 1036

Kiadó magános nők, vagy kisebb családnak, 1 szobás konyha, eszerékápolás, parkettás, földszinti száraz lakás, nappali kóssóval, vízvezetékekkel és villannyal. Str. A. Gheorgescu 11/a. sz. alatt, a park mellett.

Kétszobás és háromszobás, komfortos lakás kiadó május 1-re, vagy azonnalra. Str. Gh. Ionescu 18 1464

Egyszoba, fürdőszoba, összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Str. Oltuz 111. 1524

Kétszobás, modern lakás május 1-re kiadó. Str. Andrei Muresanu No. 11. 1561

Kapualatti, vagy lépcsőházi különbejáratu butorozott szobát keresek. Ajánlatokat "Diszkrét" jellegre a kiadóhivataltalba kérek. 1569

Háromszobás, modern lakás május elsőjére kiadó. Str. Closca 7. 1589

Különbejáratu, elegánsan butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Ciontea 22. 1581

Egy négyosztós, uccai lakás, minden komforttal május 1-ére kiadó. Str. Simcai 15. 1584

Különbejáratu, szép, tiszta szoba ebékosztal kiadó. Cím a kiadóban. 1585

Belvárosi 3 szobás,
fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 1037

Egy szép butorozott, uccai szoba és egy borpince azonnalra kiadó. Str. Eminescu 44. 1596

Kétszobás, fürdőszobás, modern lakást keresek a belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek. 1558

Bérbevennék
május 1-re 4-5 szobás magánházat, lehetőleg központban. — Cimeket a kiadóhivataltalba. 1584

VÉTEL - ELADÁS

KATONAZUBBONYI, középtermetre, sürgősen keresek megvételre. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

Ebédő, új és konyhaberendezés eladó. Str. Aviator Georgescu 11a., a házmesternél. 1600

Ajtók, ablakok, jó állapotban eladók. Murásei, Malul Muresanu 61. 1607

Stráfkoksi majdnem új, erős, könnyű, (2500 kg.) olcsón eladó. Str. Coganiceanu 12. 1613

Jókarban levő, egész kicsi légszokrényt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 1553

Nemes barackfák érkeztek 20 leies árral. Arad, Str. Căpităan Ignat 48.

Motorbicikli, BMW, gardányos, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1540

Egy közvszokrény, jó állapotban eladó. Cal. Saguna 99. 1587

Tavaszi kabátokat, ruhákat legzebben fest, tisztít

Uziel: Strada Eminescu 3., Arad. Uzem: Strada Stroescu 12.

Pianino, jókarban, nagy, díszes petroleum függőlámpa eladó. Megtekinthető délután 1-3 között. Cím a kiadóban.

Padlóburkolólap, fehér, kis hibával, négyzetméterenként 60 lei. Betegsegélyző építkezés. Bul. Reg. Ferdinand 36. 1574

Concentrások! Alig használt 42-es bakancs, új bricsessznadrág, katonai ócsón eladó. Cím a kiadóban. 1517

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványlap, stb. Cím a kiadóban. 738

Keresek 3/4-4 HP feletti motorcsónakmotort, Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 1529

Varrógépet, jó állapotban levő keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Szölkőkaró, 220 cm. hosszú, száraz, akácfaából, eladó. Zimmermann J., Bánáti Bank. 1549

Centrum mellett

36 lakásos, masszív, emeletes ház, 300 ezer, még fokozható övi jövedelemmel, 3 müllő. — Főtéren kétemeletes ház, üzletekkel, parkettás, fürdőszobás, 2, 3, 4 szobás lakással, 2 müllő 400 ezer. — Belváros értékes uccájában uriház, két családnak alkalmas, kétemeletes hat-szobás lakással, félhódos kerttel, 1 müllő 350 ezer. — Villanegyedben új ház, háromszobás, parkettás, fürdőszobás lakással, 500 ezer. — Belvárosban magánház, 4 szobás, fürdőszobás lakások, kerttel, 475 ezer. — Placnál sarokház, nagyforgalmu vegyeskereskedéssel, öt lakással, 430 ezer. Ugyanott háromuccára nyíló ház, 4 lakással, 320 ezer.

Fenti házakon kívül a város minden uccájában bér-, magán-, üzletházak, villák százezereitől tízmüllő leies árakig eladók.

H a a s z
Ingatlanforgalmi Irodája Arad
Str. Eminescu 20-22.
Telefon: 22-24.

T I S Z T A , M O S O T T
R O N G Y O T
megvételre keresünk.
Cím a kiadóban.

Tavaszi kabátokat ruhákat fest, tisztít szépen és jutányos árral Markovits Károly, S. r. Duca 7.

K Ü L Ö N F É L É K

Finanszírozó társat keresek 175 ezer leiel. A tőkét biztosítom. Cím a kiadóban. 1582

Uradalmi tej
füvegben, házhoz szállítva kapható: **Feinkuchen teigazdaság, Engelsbrun.** Megrendelhető: **Str. Eminescu 30. szám**
Telefon 26-62.

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, díó, hálók modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid keresztű zongora és rövid zongora, Sting-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, Zs. logkölcösi közvetítünk a temesvári zálogházba, előleg adunk, olcsón hozszabbitsunk Tempo bizományi üzlet, Flscher Eliz-palota.

H O S Z P O D Á R

Ü Z L E T

Nagy üzlethelyiség a piac közelében, lei 600-ért, ugyanitt 2 elsőemeleti uccai, parkettás szoba butorozatlanul kiadó, Str. Axente 1. 1602

Üzletberendezés: 3' puít, 3 stellige, íróasztal, eladó. Str. Gh. Lazar 7., földszint, jobbra. 1619

Üzlethelyiség kiadó. Str. Eminescu 8. 1516

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. **KÖLCSÖNÖK** elsőhelyi betétkészítésre. **HATSCHEK** Ingatlanforgalmi Iroda, Arad Bul Carol 46. (Lakás ugyanott). Telefon: 26-95. 1503

Belvárosban jövedelmező ház olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1606

Str. Marasesti-uccában
kéttüccára szóló bérház, részben fürdőszobás lakással, 48.000 lei hozammal, 700.000 lei villanegyedben teljesen új emeletes bérház, 3 modern lakással 900.000 leiert eladó.

Megbizott

Kiss Lajos „Uranul“
Ingatlan-irodája, Arad,
Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.

Egy szép, téglás új ház, nagy kerttel eladó. Murásei 25. Érdeklődni: Str. Estalescu 1. 1581

240.000 leiert
a belvárosban emeletes, új, modern bérház. 9 százalék jövedelemmel, egytized része eladó.

Eminescu-uccában
átalakítás és modernizálás alatt levő emeletes ház, egy 3 és egy 2 szobás, fürdőszobás, modern lakással, nagy gyümölcsös kerttel, eladó.

Be.varos legszebb uccájában
emeletes, masszív uriház. 7 és 6 szobás lakással, mely könnyen átalakítható több kisebb lakásra, 400 öles parkkal, alkalmi áron eladó.

Bővebbet: SZILÁGYI építési Iroda, Strada Brătianu 17a

Legújabb jelentéseink:

Amerikában az új német Fehér Könyvet Roosevelttel elleni támadásnak tekintik

Amerika németellenes magatartását igyekeznek bizonyítani a Fehér Könyv

Berlin. (Rador.) A német külügyminisztérium által kibocsátott Fehér Könyv anyaggyűjteményéből ismét több dokumentumot tettek közzé. Ezek között szerepet játszik Potoczky lengyel nagykövet tavaly január 12-iki jelentése, amely szerint az Egyesült-Államokban növekszik a gyűlölet a fascizmussal és különösen Hitlerrel szemben, általában minden ellen, ami a nemzeti szociálistákkal összefügg. A legtöbb amerikai — a jelentés szerint — Hitlert és a nemzeti szociálistákat a legnagyobb bajnak és veszedelemnek tartja, amely a világot ebben az időben fenyegeti. Megemlíti a jelentés, hogy

Roosevelt elnök volt az első, aki a fascizmus iránti gyűlöletét kifejezésre juttatta. A müncheni egyezmény jól jött Rooseveltnak, mert úgy tüntette fel azt, mint Franciaország és Anglia kapitulációját a harcra vágyó német militarizmus előtt.

Mint az itteni német körökben mondják, a békés Hitler, Chamberlain miniszterelnök melléke szegte a revolvert. A jelentés megemlékezik még

Bullit párisi nagykövet lépéseiről, amelyek szerint Rooseveltnak az a határozott nézete, hogy Franciaország és Anglia véget kell szakitson a totális államokká váló minden kompromisszumos megengedésnek. Bullit állítólag direktívákat is kapott abban a tekintetben, hogy Amerika aktív módon közheljen. Anglia és Franciaország oldalán, ha erre szükség lenne. Lukasevics párisi volt lengyel nagykövet jelentésében megírta Bullit nyilatkozatát, amely szerint, ha háború törne ki, akkor az Egyesült-Államok bizonyára nem kezdetől venne részt, de valószínűleg ő fejezné be a háborút.

Semleges politikai megfigyelők a német Fehér Könyv nyilvánosságra hozatalának politikai jelentőségét abban látják, hogy az új dokumentumgyűjtemény azt a szempontot domborítja ki, hogy az Egyesült-Államok diplomáciai képviselői különösen 1939-ben a lengyel kérdésben olyan szerepet játszottak, amelyből nyilvánvaló volt a németellenes magatartásuk. A semleges politikai körökben élesen foglalkoztatja az a kérdés, hogy mért állítja a német külpolitika az említett amerikai diplomaták tevékenységét ilyen megvilágításba éppen akkor, amikor Sumner Welles megtette részletes jelentését Rooseveltnak. Felteszik, hogy az amerikai elnökválasztás kimenetelét akarják

talán ezekkel a közleményekkel befolyásolni.

A legújabb német Fehér Könyvet nagy érdeklődéssel kísérik az Egyesült-Államok politikai körében. Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy a német Fehér Könyvnek azok az állításai, amelyek szerint Bullit az Egyesült-Államok párisi nagykövete diplomáciai lépéseket tett, hogy Lengyelországot ellenállásra biztassa Németországgal szemben és különösen, hogy Lengyelországnak amerikai támogatást helyezett kilátásba, nem felelnek meg a valóságnak.

Pénteken, a sajtókonferencián a német Fehér Könyvvel kapcsolatban a hozzáintézett kérdésekre Roosevelttel elnök a következőket jelentette ki:

— Európában háború folyik és a háború egyik eszköze a propaganda. Mindazt, amit az európai propaganda produkál, nagy óvatossággal kell fogadni. Ezekkel az okmányokkal szemben indokolt a kétszeres, sőt a háromszoros óvatosság.

Amerikai politikai körökben a német Fehér Könyvet úgy tekintik, mint Roosevelttel és kormányzata ellen intézett német támadást.

A Fehér Könyv megjelenésének híre erősen foglalkoztatja az amerikai politikai köröket. A könyvből az tűnik ki, hogy a londoni és párisi amerikai nagykövetelek eljárásai ellentmondanak az amerikai hivatalos semlegességi politikának. Hír szerint ezért Fish szenátor szigorú vizsgálatot követel az ügyben. Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy az amerikai nagykövetelek e tárgyalásairól semmi néven nevezendő tudomása nem volt.

Róma. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Lengyelországgal kapcsolatos diplomáciai iratokat tartalmazó német Fehér Könyv az olasz sajtóban nagy visszhangra talált. A lapok „London már 1936-ban készítette elő a háborút Németország ellen” cím alatt részleteket közölnek a Fehér Könyvből. Alcímekben kiemelik azokat a kísérleteket, amelyekkel németellenes tömböt akartak létrehozni és az okokat, amelyek Bonnet elejtéséhez vezettek. A Giornale d'Italia hangsúlyozza, hogy a bizonyítékokat nem lehet tagadni és rámutat, hogy angol katonai körök négy éven át rendszeresen készítették elő a háborút Németország ellen és ebbe a csoportosulásba be akarták vonni Szovjetországot és Svédországot is.

Gazdasági tárgyalások készülnek Oroszország és a szövetségesek között

Milano. (Rador.) A Corriere della Sera és a Popolo d'Italia azt az értesítést közlik, hogy a Szovjettel felveendő gazdasági tárgyalások ügye is szóba került az angol és francia miniszterek legutóbbi eszmecserején. Londonban úgy tudják, hogy a szovjet nagykövet utján üzenetet juttattak el az angol kormányhoz és

állítólagos üzenet szerint elérkezett a felejtés ideje. A tavalyi eredménytelen tárgyalások, a német paktum, a balti terjeszkedés és a finn háború, mindez már a múlté — mondják Moszkvában — mindezeknek nincs jelentőségük és a szovjet bármikor kész felvenni a kereskedelmi tárgyalások fonalát.

Élénk tűzéri tevékenység a nyugati arcvonalon

London. (Rador.) A franciaországi angol léghaderő főparancsnoksága jelenti: Az angol harci repülőgépek a pénteki nap folyamán erős német légitámadásokkal szálltak harcba, amelyek Metznél átérték a francia határt. Egy Messerschmidt repülőgépet lelőttek, egy másik ellenséges gép pedig szintén kigyulladt és valószínűleg szintén lezuhant.

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség a következőképpen vázolja a katonai helyzetet. Ugyan a francia, mint a német tűzéri tevékenység

pénteken élénkebb volt, mint eddig bármikor a háború kezdete óta. Az útegek Saarbrücken-től délre mintegy ötven kilométeres arcvonal-szakaszon működtek. A német tűzérési egységek az erdőket és falvakat lötte, ahol francia csapatokat sejtett. A francia tűzéri tevékenységet repülőjáratok támasztották alá, melyek együttműködtek a tűzérési egységekkel. A tűzéri tevékenységen kívül német járók is érintkezést kerestek a francia csapatokkal, ezeket azonban francia részről visszautasították.

tek. Egy német járó gyors visszavonulása az kalmával a franciák a járó egyik tagját elfogták. Egy másik járóval történt összecsapás alkalmával három német katonát, köztük egy tisztet, meghalt.

A Daily Telegraph azt írja, hogy az angol-francia haditanács németellenes zárlatmegszigorító határozatait után Anglia megkísérli, hogy kontingentálja a semleges államok Angliából való bevásárlásait, hogy ezáltal megakadályozza különböző nyersanyagoknak a semleges államokból Németországba való szállítást. Az angol vélemény szerint ugyanígy számos semleges állam lényegesen szükségletén felül eszközöl nyersanyagbevittelt.

Daladier szombaton megbeszélést folytatott Gamelin tábornagygyal, Georges tábornokkal. Darlan tengernaggyal és Vuillemin tábornokkal. A megbeszélések során a katonai helyzeten kívül több olyan kérdést vizsgáltak meg, amely a kormány haditanácsa elé kerül.

Nicodim patriárka pásztorlevele

Bucurestiből jelentik: Nicodim patriárka pásztorlevelet adott ki, amelyben többek között ezeket írja:

— A lelkesek világossítsák fel a népet, hogy a föld megművelése révén ugyanolyan szolgálatot tesz az országnak, mint azok, akik az ország határait védik.

Valamennyi adónemre kiterjesztik a pénzügyi amnesztiát

Bucurestiből jelentik: Constantinescu Mihaela pénzügyminiszter bizottságot alakított, amely tanulmányozza a pénzügyi amnesztiának valamennyi adónemre történő kiterjesztésének lehetőségét.

Mussolini tanácskozásai a piemonti herceggel

Róma. (Rador.) Mussolini miniszterelnök szombaton délelőtt kihallgatáson fogadta a piemonti herceget, aki a parancsnoksága alatt álló fegyveres erők bizonyos kérdéseivel kapcsolatban adott felvilágosítást a miniszterelnöknek.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung „Kulturális csere Berlin és Bucuresti között” címen a lap első oldalán hosszabb intervjút közöl Georgescu Gheorghival, a bucuresti opera igazgatójával. Az opera igazgatója nyilatkozatában kiemeli azt a szoros együttműködést, mely zenei téren Németország és Románia között fennáll. (Rador.)

Ankara. (Rador.) Az Isztambulban megjelenő németnyelvű „Türkische Post” című lapot a török kormány betiltotta.

Berlinből jelentik: A német hadsereg főparancsnokság közli: A nyugati arcvonalon több ellenséges támadást visszavertünk. Felderítő gépeink tovább folytatták felderítő repüléseiket az Északi-tenger, valamint Franciaország és Anglia fölött. Gépeink megtámadtak egy hajókaravánt. Egy cirkáló súlyosan megsérült, míg egy kereskedelmi hajó elsüllyedt. Egy német gép nem tért vissza támaszpontjára. (Rador.)

Londonból jelentik: A News Chronicle angol lap azt írja, hogy a belügyminiszter teljes hatalmat fog kapni, hogy minden ellenséges ország állampolgárát internálhassa, aki fontosabb tengeri támaszpontok és kikötők közelében lakik. Ugy tudják, hogy az idegen hajók matrózainak partraszállását megszigorító rendelkezés miatt Hullben incidens történt, mert egy dán halászhajó személyzete erőszakkal akart partraszállni. (Rador.)

Gentből jelentik: Spaak belga külügyminiszter értesítette a Népszövetség főtitkárságát, hogy kormánya 2 millió belga frankot adományozott a finn Vörös Keresztnek.